

บทที่ 4

ความเป็นมา และการดำเนินการ ของสถานีวิทยุข่าวที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์

จากการศึกษาโครงสร้างการบริหารและการจัดการสถานีวิทยุข่าวที่ดำเนินงานเชิงพาณิชย์

ผู้วิจัยได้เลือกสถานีวิทยุข่าว จำนวน 5 สถานี ได้แก่

1. สถานีวิทยุข่าว องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ความถี่ FM 100.5 MHz
2. สถานีวิทยุข่าว Business Radio ความถี่ FM 96.5 MHz
3. สถานีวิทยุข่าว News & Talk FM ความถี่ FM 101.0 MHz
4. สถานีวิทยุข่าว Trinity Radio ความถี่ FM 97.0 MHz
5. สถานีวิทยุข่าว มิติข่าว 90.5 ความถี่ FM 90.5 MHz

ซึ่งเป็นการศึกษาด้านการบริหารและการจัดการสถานีวิทยุข่าว ประกอบด้วย การจัดตั้งองค์กร, การจัดรูปแบบรายการ, การใช้เทคโนโลยี, การบริหารเงินทุน และการกำหนดแผนการตลาดเพื่อศึกษาโครงสร้างและรูปแบบในแต่ละสถานี

ผู้วิจัยได้แบ่งโครงสร้างการบริหารและการจัดการสถานีวิทยุข่าวในเชิงพาณิชย์ เป็น 2 รูปแบบ ตามเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารและการจัดการสถานีวิทยุข่าวโดยเจ้าของสถานี ได้แก่ สถานีวิทยุข่าว องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย FM 100.5 MHz ดำเนินการโดย ฝ่ายหนังสือข่าวและข่าววิทยุ สำนักข่าวไทย อ.ส.ม.ท.
2. รูปแบบการบริหารและการจัดการสถานีวิทยุข่าว โดยการรับสัมปทานจากเจ้าของสถานี จากการศึกษาพบว่าเป็นรูปแบบที่รัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชน เข้าดำเนินการบริหารและจัดการสถานีวิทยุข่าว ซึ่งในที่นี้ได้แก่

- สถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. ความถี่ FM 96.5 MHz (Business Radio) ดำเนินการโดยบริษัทจีจี นิวส์ เน็ทเวิร์ค จำกัด

- สถานีวิทยุกรมการพลังงานทหาร (วทพ.) สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ความถี่ FM 90.5 MHz (มิติข่าว 90.5) ดำเนินการโดยบริษัท สมาร์ท บอม จำกัด

- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ความถี่ FM 97.0 MHz (News Station) ดำเนินการโดยบริษัท ทรินิตี้เรดิโอ จำกัด

- สถานีวิทยุกองบัญชาการทหารสูงสุด ความถี่ FM 101.0 MHz (101News & Talk FM) ดำเนินการโดยบริษัท อินดี้ มีเดีย จำกัด

ซึ่งไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างการบริหารและจัดการใดก็ตาม ก็เป็นโครงสร้างที่เอื้อประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า วิทยุกระจายเสียงเป็นธุรกิจสื่อที่ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบพาณิชย์อย่างเต็มรูปแบบ

1. การบริหารและจัดการสถานีวิทยุข่าว โดยเจ้าของสถานี

ประวัติความเป็นมา

สถานีวิทยุข่าว สำนักข่าวไทย องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) FM 100.5 MHz เป็นสถานีวิทยุข่าวเพียงสถานีเดียว ที่เจ้าของสถานีดำเนินการเองในเชิงพาณิชย์ โดยอยู่ภายใต้การดำเนินการในรูปแบบของสถานีข่าว (News Station) ขึ้นกับฝ่ายหนังสือข่าว และข่าววิทยุ สำนักข่าวไทย ซึ่งนอกจากจะมีนโยบายในการจัดหาและให้บริการข่าวแก่หน่วยงานภายในและภายนอก อ.ส.ม.ท.แล้ว ยังมีนโยบายดำเนินงานที่เป็นธุรกิจด้านข่าว

จากรายงานการดำเนินงานสถานีข่าว (News Station) FM 100.5 MHz ของ อ.ส.ม.ท. เดือนกุมภาพันธ์-กรกฎาคม 2536 สรุปว่าฝ่ายหนังสือข่าวและข่าววิทยุ สำนักข่าวไทย ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการสถานีข่าว (News Station) ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536 ช่วงออกอากาศระหว่างเวลา 05.00-02.00 น. วันรุ่งขึ้น เป็นประจำทุกวัน ด้วยการเสนอรายการที่เน้นทางด้านข่าวสาร เพื่อสนองตอบต่อความต้องการข่าวสารของประชาชน และในฐานะสื่อของรัฐที่จะต้องทำหน้าที่เป็นสื่อของประชาชนในการดำเนินนโยบายด้านข่าวที่ปลอดจากกลุ่มผลประโยชน์ และสร้างความสมดุลด้านข่าวสารแก่ประชาชนให้ได้รับรู้ข่าวสาร ที่รวดเร็ว ถูกต้อง

โดยตั้งความหวังว่า สถานีวิทยุดังกล่าวจะสร้างความเป็นเหตุพิพม์ให้กับประชาชน ทางด้านข่าวสารที่ประชาชนสามารถตรวจสอบในทันทีได้ว่ามีอะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

นอกจากนี้ยังมุ่งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรของ อ.ส.ม.ท. เพื่อก้าวสู่ความเป็นมืออาชีพในงานด้านสื่อสารมวลชนในการดำเนินการผลิตรายการ ทั้งรายการข่าว สารคดีเชิงข่าว นิตยสารทางอากาศ รายการสาระความรู้ต่างๆ "เป็นนโยบายของ อ.ส.ม.ท. เนื่องจากเราผลิตข่าวสารอยู่แล้ว และมีสถานีวิทยุเป็นของตนเองจึงน่าจะมีสถานีข่าวของตนเอง เพื่อเป็นตัวอย่างในการนำเสนอที่ถูกต้อง" (สัมภาษณ์, ศุทธิชัย บุนนาค, ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย, 9 เมษายน 2544)

เป้าหมายของสถานีข่าว อ.ส.ม.ท. จึงการให้ข่าวสารโดยตรง และพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรขององค์กร โดยการดำเนินการในช่วงแรก รูปแบบของรายการจะเน้นการรายงานในทุกรูปแบบและการสะท้อนกระแสความเห็น โดยมีกรายงานข่าวด่วน รายงานสดโดยผู้สื่อข่าว ณ สถานที่เกิดข่าว เข้าสู่รายการตลอดเวลาที่มีเหตุการณ์ข่าวสำคัญเกิดขึ้น นอกจากนี้ มีการรายงานข่าวประกอบเสียง และสัมภาษณ์แหล่งข่าวต่างๆ ป้อนเข้าสู่รายการ รวมทั้งกรายงานสถานการณ์จราจรที่ติดขัด อุบัติเหตุต่างๆ โดยทุกต้นชั่วโมง นำเสนอข่าวสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงหนึ่งชั่วโมงที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้ที่ไม่ได้ติดตามตลอดเวลาได้มีโอกาสรับรู้ สำหรับช่วงที่ไม่มีข่าวจะเปิดเพลงบรรเลงเพื่อรอที่จะเสนอข่าว โดยผู้ดำเนินรายการจะพูดคุยสอดแทรกสาระน่ารู้ต่างๆ รวมทั้งคำขวัญ คติพจน์ ข้อเตือนใจให้ตระหนักในการเป็นพลเมืองที่ดี สร้างจิตสำนึกความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นรูปแบบการจัดการที่ไม่เน้นผลประโยชน์เชิงพาณิชย์และเป็นการออกอากาศในพื้นที่จำกัด คือในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

หลังจากที่ดำเนินการไประยะหนึ่ง ก็มีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจาก อ.ส.ม.ท. เปิดประมูลสัมปทานคลื่นวิทยุให้กับบริษัทเอกชนไปดำเนินการ ขณะเดียวกัน ก็ต้องการแข่งขันในการผลิตข่าวสารของภาคเอกชนซึ่งเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา จึงเพิ่มเป้าหมายคลื่นข่าว FM 100.5 MHz ให้เป็นสถานีแม่ข่ายในการเสนอข่าวต้นชั่วโมง ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมไปยังสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท.ทั่วประเทศ เพื่อให้คงภาพของความเป็นเจ้าของสถานีอยู่ และเป็นการดำเนินงานธุรกิจด้านข่าว เนื่องจากบริษัทโฆษณานิยมซื้อเวลาที่มีการถ่ายทอดสัญญาณไปทั่วประเทศ พร้อมกับปรับเปลี่ยนผังรายการจากที่เปิดเพลงในช่วงที่ยังไม่รายงานข่าว มาเป็นการจัดรายการข่าวและสาระเพื่อให้เอื้อต่อการแข่งขันกับคลื่นข่าวที่เอกชนบริหาร และเป็นการสนองนโยบายที่ต้องการให้รายการของคลื่นข่าวเป็น Block เหมือนผังรายการของสถานีวิทยุ BBC

โครงสร้างองค์กร/บุคลากร

โครงสร้างขององค์กรและบุคลากรจะแยกการบริหารและจัดการสถานีออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้น ให้อยู่ในความดูแลของฝ่าย การตลาดของวิทยุ อ.ส.ม.ท. ขณะที่ส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตรายการและการผลิตข่าวอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายหนังสือข่าว และข่าววิทยุ ซึ่งเป็นหน่วยงานตรงในการผลิตข้อมูลของสำนักข่าวไทย ร่วมกับองค์กรอีก 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายข่าวโทรทัศน์ และฝ่ายวิจัยและข้อมูลข่าว

ฝ่ายหนังสือข่าวและข่าววิทยุของสำนักข่าวไทย มอบหมายให้แผนกข่าววิทยุ กองบรรณาธิการ 2 เป็นผู้ดูแลการออกอากาศ โดยในฝ่ายหนังสือข่าวและข่าววิทยุ จะมีกองบรรณาธิการอยู่ 4 กอง ได้แก่

กองบรรณาธิการ 1 ดูแลการหาข่าวและเรียบเรียงข่าวการเมือง, เศรษฐกิจ และสังคม ทั่วไป

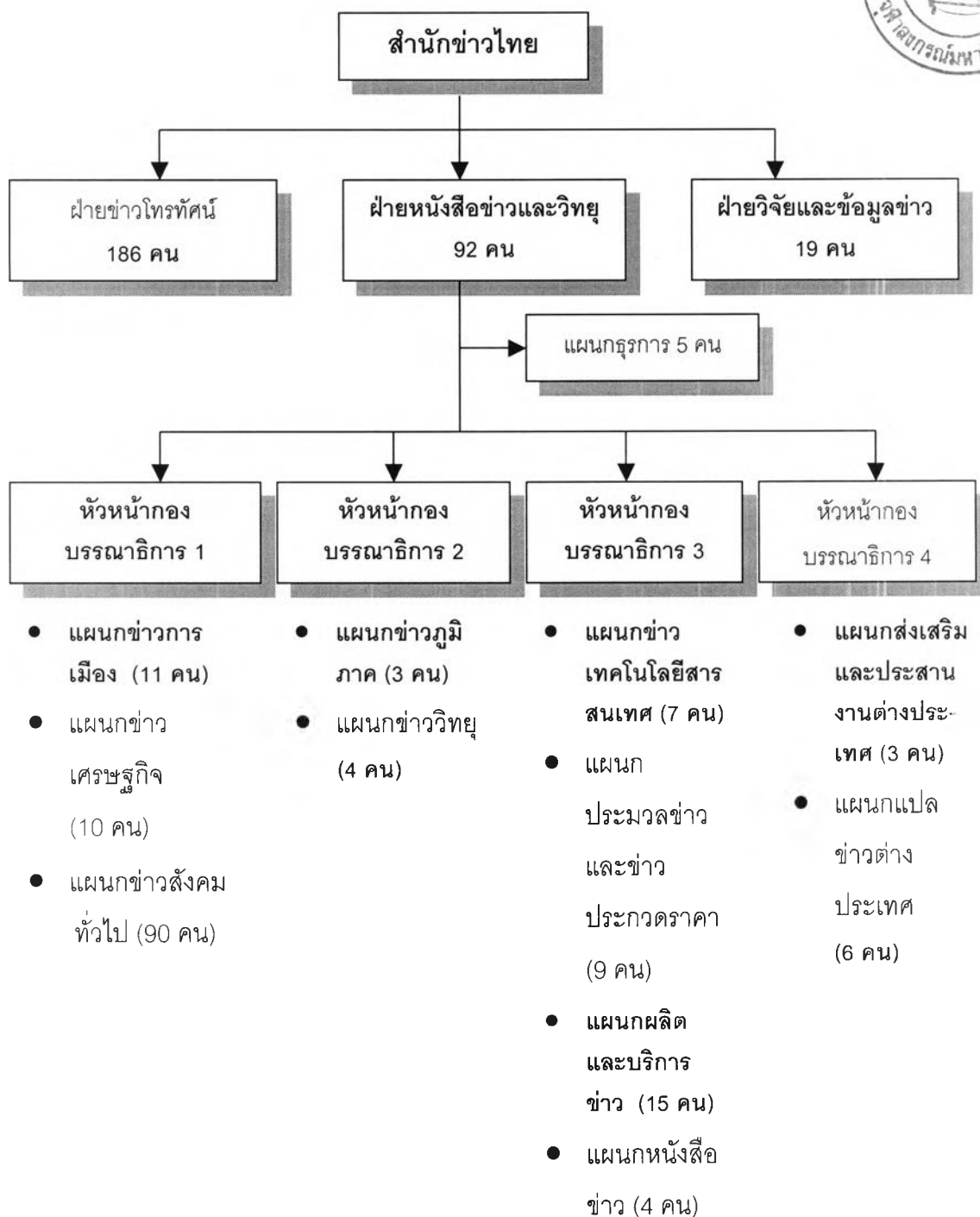
กองบรรณาธิการ 2 ดูแลการหาข่าวและเรียบเรียงข่าวภูมิภาค รวมทั้งดูแลการออกอากาศของคลื่นข่าว 100.5 MHz

กองบรรณาธิการ 3 ดูแลการหาข่าวและเรียบเรียงข่าวเทคโนโลยีสารสนเทศ, ข่าวประกวดราคา และดูแลการผลิตหนังสือข่าว (Bulletin) รวมทั้งงานอินเทอร์เน็ต

กองบรรณาธิการ 4 ดูแลการหาข่าวและเรียบเรียงข่าวต่างประเทศ และดูแลงานส่งเสริมและประสานงานต่างประเทศ

โครงสร้างสำนักข่าวไทย อ.ส.ม.ท.

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ศุทธิชัย บุนนาค ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.

ในแต่ละกองบรรณาธิการจะประกอบด้วย หัวหน้าแผนก ผู้สื่อข่าว และผู้เรียบเรียงข่าว ทำหน้าที่หาข่าวและเรียบเรียงข่าวใส่ไว้ในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในแผนกข่าววิทยุ กองบรรณาธิการ 2 ผลิตเป็นข่าวต้นชั่วโมง ออกอากาศทางคลื่นข่าว 100.5 MHz และ

เครือข่าย อ.ส.ม.ท. อีก 60 สถานีทั่วประเทศ ความยาว 5 นาที วันละ 13 ครั้ง เริ่มตั้งแต่เวลา 08.00-23.00 น. ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ในแผนกหนังสือข่าว กองบรรณาธิการ 3 จะนำข่าวดังกล่าวจากระบบ คอมพิวเตอร์ผลิตเป็นข่าวสิ่งพิมพ์ลงในเอกสารข่าว (Bulletin) ให้กับสมาชิกและเจ้าหน้าที่แผนกผลิตและบริการข่าว ในกองเดียวกันจะนำข่าวไปผลิตเป็นข่าวออนไลน์ (Online) และข่าวใน Website ของ อ.ส.ม.ท. ให้กับสมาชิกและเป็นบริการสาธารณะ

โดยมีฝ่ายการตลาด ของสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายหารายได้ให้กับคลื่นข่าว 100.5 MHz ร่วมกับสถานีวิทยุคลื่นอื่นๆ ที่อยู่ในการดูแลของสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท.

ผู้ดำเนินรายการต่างๆ ในคลื่นข่าว 100.5 MHz จะเป็นเจ้าหน้าที่แผนกต่างๆ ของสำนักข่าวไทย รวมทั้งผู้จัดรายการภายนอกที่แผนกข่าววิทยุเป็นผู้ว่าจ้างมาดำเนินรายการในสายข่าวที่สำนักข่าวไทยไม่มีความชำนาญ

จากสภาพโครงสร้างสายบังคับบัญชาของสำนักข่าวไทย ซึ่งแบ่งสายงานตามลักษณะของสื่อ คือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือข่าว และอินเทอร์เน็ต การปฏิบัติงานแยกเป็นเอกเทศต่อกัน ทำให้เกิดการซ้ำซ้อนในบางลักษณะงาน การกำหนดทิศทางข่าวไปเป็นไปตามทิศทางเดียวกัน ทำให้ทีมงานไม่เพียงพอที่จะครอบคลุมข่าวได้ทั่วถึง ขาดการสร้างข่าวแนวลึก

ศุทธิชัย บุญนาค ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย ผู้คลุกคลีกับคลื่นข่าว อ.ส.ม.ท. FM 102.5 MHz ตั้งแต่หัวหน้าฝ่ายหนังสือข่าวและข่าววิทยุ ยอมรับว่าโครงสร้างองค์กรที่แยกเป็นฝ่าย ได้สร้างความซ้ำซ้อนในระหว่างปฏิบัติการ

"ยกตัวอย่าง งานแถลงข่าวที่ทำเนียบรัฐบาล ก็จะมีทั้งนักข่าวทีวี จากฝ่ายข่าวโทรทัศน์ และนักข่าวจากฝ่ายหนังสือข่าว และข่าววิทยุไปรวมกันที่ทำเนียบ ไม่นับนักข่าวที่ติดตามรัฐมนตรีที่เข้าไปสมทบ แต่ปรากฏว่าได้ข่าวแถลงของทำเนียบเหมือนกันหมด งานข่าวสมัยใหม่น่าจะเป็นลักษณะไปทีมเดียว แต่นำไปแจกจ่ายเป็นข่าวประเภทต่างๆ ได้หมด ส่วนจะทำข่าวเจาะข่าวลึกอะไร ก็น่าจะเป็นอีกทีมเฉพาะไปเลย" (ศุทธิชัย บุญนาค, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

ขณะที่อัตรากำลังในแผนกข่าววิทยุ ซึ่งมี 4 คน ประกอบด้วย หัวหน้าแผนก 1 คน ผู้สื่อข่าว 2 คน และผู้เรียบเรียงข่าว 1 คน ไม่เพียงพอที่จะทำหน้าที่กำหนดเนื้อหาข่าวที่ต้องการ ลักษณะการรายงานข่าวจึงรายงานข่าวตามเวลาที่เกิดขึ้น โดยเป็นลักษณะการรายงานข่าวในช่วงโมงที่ผ่านมา ขณะที่การจัดทำรายการต่างๆ ของสถานี จะเป็นลักษณะรายการไม่ต่อเนื่อง เป็นลักษณะเอกเทศ และดำเนินการโดยผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวไทย ผู้ดำเนินรายการจึงเป็นผู้เตรียมการในการผลิตรายการเอง

การจัดรูปแบบรายการ

สถานีวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz จัดรูปแบบรายงานและรายการข่าวดังนี้

1. รายงานข่าวประจำวันภาคหลัก เป็นข่าวประจำวันระดับชาติที่ถ่ายทอดสัญญาณจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยเช่นเดียวกับสถานีวิทยุอื่นๆ โดยรับสัญญาณถ่ายทอดเวลา 07.00-07.30 น. และ 19.00-19.30 น. และรายงานข่าวในพระราชสำนัก เวลา 18.01-18.05 น.

2. รายงานข่าวสั้น / ข่าวด่วน เป็นการรายงานข่าวทุกต้นชั่วโมง ความยาวประมาณ 5 นาที วันละ 13 ครั้งตั้งแต่เวลา 08.00-23.00 น. โดยคลื่นข่าว 100.5 MHz จะเป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอดสัญญาณข่าวต้นชั่วโมงไปยังเครือข่ายวิทยุ อ.ส.ม.ท. 60 สถานีทั่วประเทศ ซึ่งนอกจากการเสนอข่าวแล้ว ยังมีการสอดแทรกสาระ คำขวัญ คติพจน์ ข้อเตือนใจ ให้ตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง หรือการสร้างจิตสำนึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาทิ การสร้างจิตสำนึกในการใช้สินค้าไทย การรณรงค์ให้ตระหนักในวัฒนธรรมไทย

3. รายการข่าวหลัก เป็นรายการข่าวที่หยิบยกข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน โดยเฉพาะข่าวที่เกี่ยวกับการเมือง และเศรษฐกิจมาวิเคราะห์และสรุปในรูปแบบของการพูดคุย โดยให้ผู้จัดรายการพูดคุยกับนักข่าวของสำนักข่าวไทยซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา ได้แก่ รายการตอนเช้า ประกอบด้วย รายการเปิดประเด็นข่าว (เวลา 06.00-07.00 น.) รายการก้าวทันข่าว (เวลา 07.30-09.00 น.) รายการชี้พจนเศรษฐกิจ (เวลา 09.10-11.00 น.) รายการตอนกลางวัน ประกอบด้วย รายการข่าวเที่ยงวันทั่วประเทศ (เวลา 12.00-12.30 น.) รายการช่วงเย็น ประกอบด้วย รายการประเด็นข่าววันนี้ (เวลา 17.10-18.00 น.) รายการคว่ำข่าวมาคุย (เวลา 18.01-19.00 น.) รายการคุยกันหลังข่าว (เวลา 20.30-21.30 น.) ซึ่งมีรายการข่าวที่ถ่ายทอดสัญญาณไปยังสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. ทั่วประเทศ ได้แก่ รายการก้าวทันข่าวในช่วงเช้า รายการข่าวเที่ยงวันและรายการคว่ำข่าวมาคุยในช่วงเย็น

"รายการข่าวของวิทยุ อ.ส.ม.ท. เป็นที่นิยมของผู้ฟังในต่างจังหวัด เนื่องจากมีการเสนอข่าวที่รวดเร็ว โดยเฉพาะในรายการข่าวที่ อ.ส.ม.ท. กำหนดการรายงานข่าวไว้วันละ 3 ช่วง ยิ่งรายการตอนเช้าจะได้รับความนิยมมาก เพราะเราเอาข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์มาอ่านให้ฟัง ทำให้ผู้ฟังในต่างจังหวัดรู้ข่าวสารได้รวดเร็วกว่าการรอซื้อหนังสือพิมพ์" (ศุทธิชัย บุนนาค, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

4 รายการสาระ เป็นรายการที่ให้สาระความรู้ในเรื่องต่างๆ โดยเป็นลักษณะให้ผู้ดำเนินรายการเล่าข่าวที่เกี่ยวข้องเช่น รายการโลกสื่อสาร ก็จะรายงานความเคลื่อนไหวของข่าวที่เกี่ยวข้องไอที พร้อมซักถามผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ แล้วเปิดสายโทรศัพท์ (Phone In) เข้ามาซักถามวิทยากร

"อ.ส.ม.ท. เข้มงวดกับการ Phone In โดยหลีกเลี่ยงโทรศัพท์ประเภทแสดงความคิดเห็น แต่จะให้เปิดสายในลักษณะโทร.เข้ามาซักถามวิทยากร เนื่องจากการแสดงความคิดเห็นควบคุมคนโทร.เข้ามาไม่ได้ เราไม่รู้ว่าคนโทร.เข้ามาเป็นใคร จัดตั้งหรือเปล่า BBC เองก็ไม่มีลักษณะเปิดสายแสดงความคิดเห็น" (ศุทธิชัย บุนนาค, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

รูปแบบรายการประเภทนี้ ได้แก่ รายการธรรมะร่วมสมัย (เวลา 00.00-02.00 น.) รายการเจริญธรรม (เวลา 02.00-04.00 น.) รายการสวนอักษร (เวลา 04.00-05.00 น.) รายการพลังชีวิต(เวลา 05.00-06.00 น.) รายการเวดวงการศึกษา (เวลา 11.10-11.30 น.) รายการโลกสื่อสาร (เวลา 11.30-12.00 น.) รายการสนทนาพาทีวิถีไทย (เวลา 12.30-13.00 น.) รายการโลกหนังสือ(เวลา 13.10-14.00 น.) รายการคนรักสวน (เวลา 14.10-15.00 น.) รายงานยานยนต์ (เวลา 15.10-16.00 น.) รายการ MCOT.NET (เวลา 16.10-17.00 น.) รายการข่าวจาก BBC (เวลา 19.35-20.00 น.) รายการก้าวทันโลกกับ 100.5 (เวลา 20.05-20.30 น.) รายการ MCOT.NET (เวลา 21.30-23.00 น.) รายการ ThaiCyberTrade.net (เวลา 23.10-23.30 น.) และรายการ 100.5 วาไรตี้ (เวลา 23.30-24.00 น.)

การนำเสนอรายงานข่าว สถานีวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz เสนอการรายงานข่าว 3 รูปแบบ ประกอบด้วย

1. รายงานด้วยเสียงของผู้สื่อข่าว (Voice Report) ผู้สื่อข่าวจะรายงานผ่านโทรศัพท์ โดยทางห้องข่าวจะบันทึกเสียงไว้ออกรายการ ทำให้ผู้ฟังได้รับบรรยากาศของเหตุการณ์จริง
2. รายงานด้วยเสียงสัมภาษณ์ (News Interview) ผู้สื่อข่าวในพื้นที่จะส่งเสียงจริงของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ห้องข่าวติดต่อเสียงออกอากาศ ทำให้ผู้ฟังได้ฟังเสียงจริง และตรงจากผู้ให้ข่าว
3. รายงานด้วยเสียงของผู้ประกาศ เป็นการนำเสนอข่าวโดยผู้ประกาศของสถานีเพียงอย่างเดียว ซึ่งผู้สื่อข่าวในพื้นที่จะส่งข่าวไปยังกองบรรณาธิการ เพื่อให้ผู้เรียบเรียงนำเสนอเป็นข่าววิทยุ

ซึ่งสถานีวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz ใช้การนำเสนอรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือนำเสนอรวมไปหมด ขึ้นอยู่กับความสำคัญและเนื้อหาของข่าว ซึ่งอยู่ในการพิจารณาของแผนกข่าววิทยุว่าข่าวที่ส่งมานั้นจะใช้วิธีการนำเสนอแบบใด

ผู้ดำเนินรายการ

สถานีวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz จะใช้ผู้ดำเนินรายการ ซึ่งเป็นผู้สื่อข่าวและเจ้าหน้าที่ของสำนักข่าวไทย ยกเว้นรายการเฉพาะบางรายการ อาทิ รายการเกี่ยวกับกฎหมาย วิทยุธรรมะ รายการเกษตร จะใช้ผู้ดำเนินรายการจากภายนอก อาทิ พระพิศาล พัฒนาจร (รายการเจริญธรรม) วิทยุพล สุวรรณผ่อง (รายงานยานยนต์) ผศ. อติศักดิ์ บัณฑิตพันธ์ุ (รายการคนรักสวน)

"การใช้ผู้สื่อข่าวมาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการด้วย เพราะเป็นคนที่รู้เรื่องดีที่สุด" (ศุทธิชัย บุญนาค, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

ผู้ดำเนินรายการข่าวของวิทยุ อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz จะจัดรายการหลายรายการ อาทิ วันเพ็ญ เขตอุดมศิริ นอกจากจะเป็นผู้อ่านข่าวแล้ว ยังเป็นผู้ดำเนินรายการก้าวทันข่าวในช่วงเช้า และรายการโลกหนังสือในช่วงบ่าย กำภู ภูริภูวดล นอกจากจะเป็นผู้อ่านข่าวต้นชั่วโมง ก็จะเป็นผู้ดำเนินรายการชี้แจงเศรษฐกิจในช่วงเช้า และรายการ 100.5 กีฬาสารพัน ในบ่ายวันเสาร์

การใช้เทคโนโลยี

สถานีวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz ใช้เทคโนโลยีในการผลิตข่าว โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการเก็บรวบรวมข่าว เพื่อให้แผนกข่าววิทยุ สามารถเรียกข่าวได้จากทุกกองบรรณาธิการ ขณะเดียวกัน ในแผนกอื่นๆ ก็สามารถเรียกข่าวเพื่อตรวจสอบข่าวและจัดทำผลิตภัณฑ์ข่าวในรูปแบบอื่นๆ อาทิ หนังสือข่าว (Bulletin) ข่าวออนไลน์ (On Line News) ให้กับสมาชิก รวมทั้งข่าว Web site

ขณะเดียวกัน วิทยุ อ.ส.ม.ท. มีระบบดาวเทียมถ่ายทอดสัญญาณไปยังสถานีวิทยุเครือข่าย อ.ส.ม.ท. ทั่วประเทศ กว่า 60 สถานี ทำให้ อ.ส.ม.ท. มีเครือข่ายในการถ่ายทอดสัญญาณมากที่สุดระบบหนึ่งของประเทศ

การบริหารเงินทุน

รายรับของสถานีวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz จะมาจากการขายสปอตโฆษณา และการพูดโฆษณาสับสนุนคลื่น โดยฝ่ายการตลาด ของวิทยุ อ.ส.ม.ท. เป็นผู้ดำเนินการ โดยกำหนดกลยุทธ์การขายโฆษณาเป็นยูนิต เพื่อให้มีการกระจายสปอตโฆษณาไปทุกรายการไม่ให้มีลักษณะรายการใดรายการหนึ่ง มีโฆษณามากเกินไป โดย 1 ยูนิต จะโฆษณาได้ 18 สปอต/วัน กระจายเป็นชั่วโมงละ 1 สปอต รวม 18 ชั่วโมง/วัน

ราคาสปอตโฆษณาของวิทยุข่าว อ.ส.ม.ท. FM 100.5 MHz สปอตละ 3,300 บาท ในช่วงรายการข่าว และสปอตละ 4,300 บาท ในช่วงข่าวต้นชั่วโมง ซึ่งเป็นช่วงที่มีการถ่ายทอดสัญญาณไปยังสถานีวิทยุเครือข่าย อ.ส.ม.ท. ทั่วประเทศ

"อ.ส.ม.ท. มีนโยบายที่จะจำกัดเวลาโฆษณา ใน FM 100.5 MHz ไม่ให้เกินชั่วโมงละ 8 นาที เนื่องจากเราเป็นสถานีแม่แบบให้เอกชนที่มาเช่าสัมปทานไปดำเนินการในคลื่นอื่น หากเราเป็นเสียเอง คงว่ากล่าวคนอื่นได้ลำบาก ขณะเดียวกัน อ.ส.ม.ท. เองก็มีรายได้จากหลายทาง ทั้งทีวี และการให้เช่าสัมปทานวิทยุ การทำตลาดก็ขอให้เพียงพอเลี้ยงสถานีได้ก็พอ" (ศุทธิชัย บุณนาค , สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

แผนการตลาด

จากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถานีวิทยุข่าวของ อ.ส.ม.ท. เพื่อเสริมบทบาทของ อ.ส.ม.ท. ในการเป็นหน่วยงานที่เสริมสร้างงานด้านสื่อสารมวลชนของรัฐให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้คลื่นข่าวนี้เป็นสถานีแม่ข่ายในการกระจายข่าวสารในรูปแบบของข่าวต้นชั่วโมงแล้วยังต้องการใช้คลื่นข่าวนี้ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของ อ.ส.ม.ท. ให้ก้าวสู่ความเป็นมืออาชีพในงานด้านสื่อสารมวลชน และยังมีบทบาทในการเป็นเครื่องมือของรัฐในการเสนอข่าวสาร และเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่นโยบายแห่งรัฐ

แผนการตลาดจึงไม่ได้มุ่งเน้นการขายพื้นที่ในการส่งสัญญาณ เนื่องจากมีพื้นที่ในการกระจายเสียงได้ทั่วประเทศแล้ว แต่เน้นให้เห็นภาพของการเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีความคล่องตัวในการเสนอข่าวสารได้รวดเร็ว ถูกต้อง สมบูรณ์ และน่าเชื่อถือ

2. การบริหารและจัดการสถานีวิทยุขาว โดยการรับสัมปทานจากเจ้าของสถานี

เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างขององค์กร หรือในแง่การเป็นเจ้าของกิจการวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทย พบว่า รัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของสถานีวิทยุกระจายเสียง มีการดำเนินการแบบการกำกับเอกชนใน 4 รูปแบบ ได้แก่ การให้ขายเวลาโฆษณา การให้เช่าช่วงเวลาเพื่อนำไปผลิตรายการ โดยจ่ายค่าเช่าเป็นรายเดือน การให้เช่าเหมาคลื่น 5-10 ปี (พบในสถานีวิทยุทหาร) และการให้เอกชนสร้าง สถานีแล้วนำไปบริหาร แต่ในปัจจุบันจะเป็นระบบสัมปทานทั้งหมด โดยรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทำสัญญาให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชนเข้าดำเนินการวิทยุกระจายเสียง ซึ่งสัญญาอาจจะทำเป็นรายปี บางทีครั้งละ 3-4 ปี แล้วแต่ข้อตกลง ซึ่งสถานีวิทยุผู้ให้สัมปทานจะได้รับประโยชน์ที่แน่นอน จำนวนหนึ่งจากบริษัทเอกชนตามระยะเวลาที่ได้ตกลงกัน

โครงสร้างดังกล่าวเป็นผลพวงจากนโยบายที่เปิดให้มีการประมูลบริหารคลื่นสถานีอย่างเสรีและโปร่งใส แทนที่เป็นการให้สัมปทานเฉพาะกลุ่มบุคคลเหมือนในอดีต การเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนเสนอตัวเข้าประมูลแข่งขันบริหารสถานีของกรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 สถานี ในปีพ.ศ. 2534 จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครั้งสำคัญของสถานีวิทยุกระจายเสียงในยุคปัจจุบัน เนื่องจากก่อให้เกิดการบริหารและจัดการสถานีวิทยุกระจายเสียงเป็น Format เดียว โดยบริษัทเดียว ไม่มีลักษณะการเช่าเวลาเป็นช่วงๆ เพื่อจัดรายการอิสระอีกต่อไป

ในการเปิดประมูลสถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ แม้จะไม่มี การเปิดเผยตัวเลขที่บริษัทเอกชนเสนอให้กับกรมประชาสัมพันธ์ แต่ก็ทำให้สถานีวิทยุในเครือข่ายอื่นๆ ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารและการจัดการสถานี เป็นระบบให้สัมปทานบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการ และปรับเปลี่ยนอายุสัญญาสัมปทานให้สั้นลง จากเดิม 5-10 ปี มาเป็น 2-3 ปี หรือเพียงหนึ่งปี และเรียกค่าสัมปทานและค่าเช่าเวลาสูงขึ้น หนังสือพิมพ์คู่แข่ง ฉบับประจำวันที 15 ธันวาคม พ.ศ. 2535 รายงานว่า องค์กรสื่อสารมวลชน แห่งประเทศไทย มีรายได้จากการให้สัมปทานบริษัทเอกชนบริหารและจัดการสถานีวิทยุ จำนวน 7 สถานี เป็นมูลค่าปีละ 120 ล้านบาท

ประชาชาติธุรกิจ ฉบับประจำวันที 31 มีนาคม พ.ศ. 2540 รายงานว่า บริษัท เอ-ไทม์ มีเดียได้บริหารและจัดการคลื่น FM 91.5 MHz วิทยุยานเกราะ ต่อจากบริษัทมีเดียพลัส ซึ่งหมดอายุสัมปทาน ในตัวเลขที่ต้องหาเงินมาคืนทุน ให้ได้อย่างน้อยปีละ 100 ล้านบาท

สำหรับสัมปทานของบริษัทเอกชนที่เข้ารับบริหารและจัดการสถานีวิทยุขาวนั้น ไม่มีการเปิดเผยตัวเลขที่ให้กับรัฐและรัฐวิสาหกิจเช่นกัน แม้ว่าในปี พ.ศ. 2541 หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ จะมีการขอใช้สิทธิตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อเปิดเผยสัญญา

สัมปทานวิทยุระหว่าง 2 หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย แต่ไม่มีการเปิดเผยโดยอ้างว่าเป็นสัญญาทางธุรกิจ ซึ่งจะสร้างความเสียหายให้กับคู่สัญญา (กรุงเทพธุรกิจ, ฉบับประจำวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ พบว่า

กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 รายงานว่าค่าเช่าสถานีวิทยุของ อ.ส.ม.ท. จะคิดในอัตราเดือนละ 3 ล้านบาท

ประชาชาติธุรกิจ ฉบับประจำวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542 รายงานว่าค่าเช่าสถานีวิทยุของกองบัญชาการทหารสูงสุด คลื่น FM 101.0 MHz ตกเดือนละ 4.5 ล้านบาท

ผู้จัดการ ฉบับประจำวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 รายงานว่าค่าเช่าสถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ คลื่น FM 97.0 MHz ตกเดือนละ 3.8 ล้านบาท

ประวัติความเป็นมา

รูปแบบของสถานีข่าวเริ่มมีความชัดเจน จนมีการจัดตั้งเป็นองค์กรในรูปของสถานีวิทยุข่าว

หลังจากเหตุการณ์ทางการเมืองในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 โดยมีกลุ่มธุรกิจหลายกลุ่มทั้งที่เป็นบริษัทสื่อขนาดใหญ่ และนักธุรกิจนักวิชาการทั่วไปสนใจทำคลื่นข่าว หรือที่นักวิชาการบางท่าน เรียกว่าเป็นการทำหนังสือพิมพ์ทางอากาศ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมือง ของระบบวิทยุและโทรทัศน์, 2541) โดยมีความเคลื่อนไหวที่น่าสนใจดังนี้

กลุ่มมีเดียพลัส เป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยพันธมิตรหลายกลุ่มที่ต้องการเข้ามาประกอบธุรกิจด้านสื่อให้ครบวงจร อาทิ กลุ่มวัฏจักร ไทยสกายทีวี โดยในปี พ.ศ. 2535 ได้ร่วมกับบริษัท สหคินีมา (ในเครือสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และบริษัทพีเค แอดเวอร์ไทซิ่งซึ่งจัดตั้งบริษัทอินดิเพนเด็นท์ นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด (สำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น.) และเข้าไปจัดตั้งวิทยุข่าวครั้งแรก เมื่อ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2535 โดยรับสัมปทานจากกองทัพอากาศ คลื่น FM 102.5 MHz ใช้ชื่อว่า "นิวส์พลัส" ด้วยสโลแกน "สดทันทีที่มีข่าว" รูปแบบจะเป็นการรายงานข่าวสดจากพื้นที่โดยสำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. ในลักษณะข่าวสั้น ช่วงละ 5 นาที โดยมีอัญชลี ไพริกษ์ อดีตผู้สื่อข่าวและผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 เป็นหัวหน้ากองในการวางรูปแบบรายการ

หลังจากดำเนินการได้ประมาณปีเศษก็เกิดความขัดแย้งในกลุ่มพันธมิตรด้วยกัน มีการแยกตัวไปบริหารคลื่นกันเอง โดยทางวิทยุจักร และไทยสกายทีวี ได้นำมีเดียพลัส แยกไปบริหารคลื่น FM 96.0 MHz โดยทำเป็นคลื่นสนทนาสด (Live Talk) ซึ่งได้ต่อมาจากกลุ่มเนชั่นซึ่งได้ถอนตัวออกไปเนื่องจากเกิดความขัดแย้งกับเจ้าของสถานี พร้อมดึง ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ เข้ามาบริหารคลื่น ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว มีเดียพลัส ไล่ประมูลสัมปทานเวลาจนได้ชื่อว่าเป็นบริษัทที่มีสัมปทานวิทยุมากที่สุด โดยมีส่วนแบ่งถึงครึ่งหนึ่งของสถานีวิทยุที่ออกอากาศทั่วประเทศ จากนั้นมีเดียพลัส ก็ได้คลื่น FM 101.0 MHz จากหนังสือพิมพ์คู่แข่งซึ่งประสบปัญหาดำเนินการขาดทุน จึงนำมาทำเป็นคลื่นข่าวเศรษฐกิจ พร้อมกับนำวีระ ธีรภัทร หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์มาบริหาร จนในปี พ.ศ. 2542 กลุ่มมีเดียพลัส ขาดทุนอย่างหนักจากการขยายกิจการและการตกต่ำของเศรษฐกิจจนประสบปัญหาล้มละลาย ต้องคืนคลื่นวิทยุให้กับเจ้าของสถานีไป ส่วนคลื่น 101.0 MHz มีผู้บริหารของมีเดียพลัส อาทิ ประพันธ์ บุญยเกียรติ ตั้งบริษัท อินดี้ มีเดีย จำกัด รับผิดชอบจนถึงปัจจุบัน

ขณะที่กลุ่มที่เคยร่วมเป็นพันธมิตรกับมีเดียพลัส ก็ได้แยกออกมาบริหารคลื่นข่าวที่ FM 102.5 MHz ในนามบริษัท สยามเรดิโอ จำกัด ประกอบด้วยสยามมีเดีย (บริษัทในเครือธนาคารไทยพาณิชย์) สำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. และอิทธิวัฒน์ เพียรเลิศ โดยดึงรัชพล เหล่าวานิช จากหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์มาเป็นผู้บริหารคลื่น โดยมีนักวิชาการจากสถาบันต่างๆ เข้ามาร่วมเป็นนักจัดรายการ อาทิ ดร. เสรี วงษ์มณฑา, ดร. สมบัติ จันทร์วงศ์, ดร. ธงทอง จันทรางศุ

จุดเด่นของคลื่นนี้ได้แก่การเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ ขณะที่งานด้านข่าวได้เครดิตสำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. ที่มีชื่อเสียง ทำให้ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว แต่ขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาขัดแย้งกับเจ้าของสถานีคือกองทัพอากาศ เนื่องจากวิพากษ์วิจารณ์การเมืองตรงไปตรงมา ทำให้ถูกตักเตือนหลายครั้ง จนในที่สุด เมื่อหมดสัญญาก็ไม่ได้รับการต่ออายุสัมปทาน

สำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. จึงหันไปร่วมมือกับหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ และบริษัท ฟาติมา บรอดคาสติ้ง อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ตั้งบริษัทเข้ารับสัมปทานจาก อ.ส.ม.ท. FM 96.5 MHz ใช้ชื่อสถานีว่า "Business Radio" โดยมีदनัย เอกมหาสวัสดิ์ อดีตนักหนังสือพิมพ์ เป็นผู้บริหารจนถึงปัจจุบัน ภายหลัง ไอ.เอ็น.เอ็น. ได้ถอนหุ้นออกไปตั้งคลื่นข่าวใหม่ที่ FM 99.5 MHz ใช้ชื่อสถานีว่า "INN News Radio"

กลุ่มเนชั่น หลังจากประสบความสำเร็จจากการจัดรายการ "เก็บตกจากเนชั่น" ในลักษณะให้เปล่า กับสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ ความถี่ 92.5 MHz กลุ่มเนชั่นได้ร่วมมือกับบริษัทสตูดิโอ 107 จำกัด ซึ่งได้สัมปทานเวลาจากกรมประชาสัมพันธ์ ความถี่ FM 97.0 MHz เป็นเวลา 5 ปีดำเนินการจัดตั้งสถานีข่าวในปี พ.ศ. 2535 โดยทางกลุ่มเนชั่นรับจ้างผลิตข่าวต้นชั่วโมง และรายการข่าวซึ่งความร่วมมือในครั้งนั้น กลุ่มเนชั่นได้ตั้งองค์กรเฉพาะคือวิทยุเนชั่น แยกจากหนังสือพิมพ์เนชั่นเพื่อรุกทำข่าวและรายการข่าววิทยุโดยเฉพาะ โดยสตูดิโอ 107 รับผิดชอบในการทำการตลาด และจัดรายการอื่นๆ ที่เหลือ

ในปี พ.ศ. 2539 กรมประชาสัมพันธ์ได้ให้สัมปทานคลื่น FM 97.0 MHz ให้กับบริษัททรินิตี้เรดิโอเรดิโอ จำกัด เป็นผู้รับสัมปทานต่อจากสตูดิโอ 107 ทางกลุ่มเนชั่นก็ได้รับการต่อสัญญาให้เป็นผู้ผลิตข่าวและรายการข่าวให้กับทรินิตี้ แต่หลังจากดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง ก็มีการบอกเลิกสัญญาเนื่องจากการลดค่าใช้จ่ายของเนชั่น จากเดือนละ 3 ล้านบาท จนเหลือเดือนละไม่กี่แสน ปัจจุบัน ทรินิตี้เรดิโอ เป็นผู้บริหารคลื่น 97.0 MHz

วิทยุเนชั่นก็ยังคงดำเนินการอีกหลายสถานี ในรูปของความร่วมมือกับเจ้าของสัมปทานวิทยุ โดยรับผลิตข่าวและรายการข่าว แล้วแบ่งผลประโยชน์ด้านโฆษณาด้วยกัน ปัจจุบันได้แก่สถานีวิทยุกรมการพลังงานทหาร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ความถี่ FM 90.5 MHz ใช้ชื่อ "คลื่นข่าวธุรกิจ" โดยร่วมมือกับวิวัตส์ บุญญสถิตย์ แห่งค่ายสมาร์ท บอม ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น "มิติข่าว 90.5" ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบัน

กลุ่มผู้จัดการ เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่เติบโตจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสนใจที่เข้ามาบริหารคลื่นข่าววิทยุ โดยในปี พ.ศ. 2535 ได้เข้าบริหารคลื่น FM 97.5 MHz โดยรับสัมปทานจาก อ.ส.ม.ท. ใช้ชื่อคลื่นว่า "วิทยุผู้จัดการ" โดยนำรูปแบบการเสนอของสถานีวิทยุบีบีซีมาใช้ โดยเป็นรายการข่าวเชิงวิเคราะห์ มากกว่าการวิพากษ์วิจารณ์ โดยไม่เน้นการเปิดสายให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็น หลังจากดำเนินการได้ 3 ปี ก็เลิกกิจการเนื่องจากประสบปัญหาขาดทุนเดือนละ 5 ล้านบาท โดยทาง ไอ.เอ็น.เอ็น. ได้รับไปบริหารคลื่นแทน โดยเปลี่ยนเป็นรูปแบบของวิทยุชุมชน (City Radio) รุ่งมณี เมฆโสภณ ผู้อำนวยการโครงการวิทยุผู้จัดการ เปิดเผยในกรุงเทพฯธุรกิจ ฉบับประจำวันที 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 ว่ารายการของวิทยุผู้จัดการไม่สอดคล้องกับความต้องการของสปอนเซอร์ที่ต้องการเจาะเข้าสู่ผู้บริโภคจำนวนมากๆ แต่รายการของคลื่นเน้นสาระไม่ใช่รูปแบบบันเทิง จึงไม่ใคร่เป็นที่สนใจ และอีกประการหนึ่งคือ มีค่าใช้จ่ายด้านเวลาค่อนข้างสูง

กลุ่มคู่แข่ง เป็นกลุ่มธุรกิจสิ่งพิมพ์อีกกลุ่ม ที่เข้ามาดำเนินกิจการวิทยุข่าว โดยเช่าเวลาจาก บริษัท พีเค แอดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 ในคลื่น FM 101.0 MHz โดยมี ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และบริษัท วอซดีอก จำกัด เป็นจุดขายของสถานี แต่ก็ดำเนินกิจการได้ไม่นานก็ประสบปัญหาขาดทุน จนต้องยุติบทบาทในสื่อวิทยุไป

โครงสร้างองค์กร

จากการศึกษาพบว่า สถานีวิทยุข่าวที่บริหารและจัดการโดยบริษัทเอกชนที่รับสัมปทานจากรัฐและรัฐวิสาหกิจ จะมีองค์กรในการบริหารจัดการสถานีข่าว ได้แก่ องค์กรที่เกี่ยวกับการผลิตข่าว และองค์กรที่เกี่ยวกับการดำเนินการสถานีข่าว

1. **องค์กรที่เกี่ยวกับการผลิตข่าววิทยุ** เป็นองค์กรที่แยกเฉพาะออกจากสถานีข่าว ยกเว้นคลื่นข่าว 97.0 ทรีนิตี้เรดิโอ ที่เป็นฝ่ายข่าววิทยุ ไม่ได้เป็นองค์กรแยกออกจากสถานีข่าว จากการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่เกี่ยวกับการผลิตข่าวกับองค์กรที่เกี่ยวกับการดำเนินการสถานีข่าวจะแบ่งเป็น

- การรับจ้าง หมายถึง การรับจ้างสถานีข่าวในการผลิตข่าว ได้แก่ บริษัทเรดิโอ ซัคเซส รับจ้างบริษัทอินดี้ มีเดีย จำกัด ในการผลิตข่าวต้นชั่วโมง ในนามสำนักข่าวไทยเรดิโอ นิวส์ ทาง News & Talk FM 101.0 MHz

"เรามีสัญญากับทางอินดี้ มีเดีย โดยเราผลิตข่าวต้นชั่วโมงและรายการข่าวให้กับสถานี เนื่องจากผู้ใหญ่ทั้ง 2 ฝ่ายรู้จักกันดี" (เสด็จ บุนนาค, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2544)

- ลงทุนร่วมแบบรับผลประโยชน์ หมายถึง การหุ้นกับสถานีข่าว โดยผลิตข่าวและรายการข่าวให้กับสถานี แลกกับสิทธิในการหาโฆษณาแล้วแบ่งผลประโยชน์กันคนละครึ่ง ได้แก่ วิทยุเนชั่น รับจ้างผลิตข่าวต้นชั่วโมงและรายการข่าว ให้กับคลื่นมิติข่าว 90.5

"สถานีวิทยุไหน ต้องการทำสถานีข่าว เราก็พร้อมเข้าไปผลิตให้ หรือจะเป็นเฉพาะช่วงเวลาที่เราจำกัดกรอบเวลาให้เรา เราก็พร้อม แต่ต้องไม่จ่ายเงินเป็นค่าเวลา ต่างฝ่ายต่างหาโฆษณา ได้เท่าไรก็มาแบ่งกัน" (กนก รัตนวงศ์สกุล, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2534)

- บริษัทในเครือ หมายถึงสถานีวิทยุข่าว ลงทุนตั้งสำนักข่าวขึ้นมาเองเพื่อทำหน้าที่ผลิตข่าวให้กับสถานี ได้แก่ สำนักข่าวจีเอ็นเอ็น ทางBusiness Radio FM 96.5 MHz

"ลำพังตัวข่าว มันไม่ได้เป็นตัววัดอะไร คลื่นข่าวต้องมีองค์ประกอบเข้ามา ข่าวยังงี้ก็เป็นพระรอง ตัวพระเอกคือตัวรายการ" (ไพศาล มังกรไชยา, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2543)

- ชื่อข่าว หมายถึงการที่สถานีวิทยุข่าว ชื่อข่าวจากสำนักข่าวอื่น แล้วนำมาผลิตเป็นข่าววิทยุให้กับสถานีของตนเอง ได้แก่ คลื่นข่าวทรีนิตี้เรดิโอ FM 97.0 MHz ชื่อข่าวจากสำนักข่าวไทย แล้วผลิตเป็นข่าววิทยุ ในนามสำนักข่าวทรีนิตี้เรดิโอ

"เราลงทุนน้อย แต่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ข่าววิทยุต้องการข่าวสั้นๆ ที่ กระชับได้ใจความ" (ชัชวาลย์ ชื่นพรภักดี, สัมภาษณ์, 30 เมษายน 2544)

จากความสัมพันธ์และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ทำให้โครงสร้างองค์กรในการผลิตข่าวมีความแตกต่างกันไปด้วย โดยพบว่า

1. สำนักข่าวไทยเรดิโอนิวส์ เป็นองค์กรผลิตข่าวขนาดเล็ก มีบุคลากรรวม 17 คน โดยรับจ้างผลิตข่าวและรายการข่าวบางรายการให้กับคลื่นข่าว News & Talk FM 101 เท่านั้น ประกอบด้วยบรรณาธิการ 1 คน หัวหน้าข่าวการเมืองและผู้สื่อข่าว 6 คน หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจและผู้สื่อข่าว 4 คน ผู้เรียบเรียงข่าว (Rewriter) 2คน ผู้ประกาศข่าวและผู้จัดรายการ รวม 3 คน

เสด็จ บุนนาค บรรณาธิการข่าวของสำนักข่าวไทยเรดิโอนิวส์ กล่าวว่า จะส่งข่าวที่เรียบเรียงเป็นข่าววิทยุพร้อมกับอ่านข่าวโดยผู้ประกาศข่าวของสำนักข่าว ทางสถานีข่าวเพียงรับสัญญาณถ่ายทอดออกอากาศเท่านั้น โดยเริ่มส่งข่าวในรูปของข่าวต้นชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 8.00-22.00 น. และจัดทำสรุปข่าวเที่ยง เวลา 12.00-12.30 น. พร้อมกับผลิตรายการธุรกิจสนทนา ทุกวันเวลา 10.30-11.30 น. และรายการเก็บข่าวมาคุย ทุกวันเสาร์ เวลา 07.30-08.30 น.

การทำงานของผู้สื่อข่าวจะหมุนเวียนไปตามหน่วยงานต่างๆ ขึ้นอยู่กับ "หมายข่าว" ในแต่ละวัน โดยเป็นลักษณะการประจำตามแหล่งข่าวแล้วรายงานข่าวไปยังกองบรรณาธิการเพื่อเรียบเรียงเป็นข่าว โดยมีนโยบายว่า ข่าวที่นำเสนอต้องเป็นข่าวที่ขึ้นหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ในวันรุ่งขึ้น

"นักข่าวจะหมุนเวียนไป อย่างวันจันทร์-อังคาร มีประชุมคณะรัฐมนตรี ก็จะมีนักข่าวไปอยู่ที่ทำเนียบสมทบกับนักข่าวที่ติดตามนายกรัฐมนตรี ก็จะเป็น 2 คน แต่หากมีการประชุมสภา ก็จะมีนักข่าวสภาประจำอยู่ 1 คน สมทบกับนักข่าวที่ไม่ติดงานอีก 1 คน เป็น 2 คน เราใช้วิธีหมุนเวียนแบบนี้ เพื่อให้ได้ข่าวมารายงานได้อย่างทั่วถึง"(เสด็จ บุนนาค, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

สำหรับการควบคุมนั้น เสด็จกล่าวว่า มีอิสระในการรายงานข่าวได้เต็มที่ ยกเว้น การวิพากษ์วิจารณ์ทหารเท่านั้น

"อินดีมีเดีย เขาไม่ได้มาควบคุมเรื่องข่าว ขอแต่อย่าไปแตะทหารเท่านั้น ส่วนอื่นก็เป็นการขอความช่วยเหลือกันมากกว่า อย่างขอให้ช่วยทำข่าวประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าเขาหน่อย ถ้าไม่Serious อะไร ก็ช่วยกันไป ไม่มีปัญหา" (เสด็จ บุนนาค, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

2. วิทยูเนชั่น เป็นองค์กรขนาดใหญ่ ที่ทำหน้าที่ผลิตข่าว รายการข่าว และทำธุรกิจวิทยุด้วยมีบุคลากรรวม 34 คน ประกอบด้วยกองบรรณาธิการข่าววิทยุ และฝ่ายธุรกิจวิทยุ

กองบรรณาธิการข่าววิทยุ จะประกอบด้วย ฝ่ายรายการ ฝ่ายเทคนิค และฝ่ายข่าว ซึ่งจะทำหน้าที่ผลิตข่าวต้นชั่วโมง และรายการประเภทต่างๆ ที่ออกอากาศทางคลื่น มิติข่าว 90.5 ได้แก่ รายการเก็บตกจากเนชั่นภาคเช้า รายการสายตรงจากห้องคำ รายการเนชั่นเน็ตเวิร์ค รายการ โคมหน้าสภาใหม่ รายการจับชีพจรโลกและรายการเก็บตกจากเนชั่นภาคค่ำ โดยมี Producer ทำหน้าที่ผลิต สคริปต์และเตรียมข้อมูลให้กับผู้ดำเนินรายการ รวมทั้งประสานงานและควบคุมรายการ โดยมี ฝ่ายเทคนิคเป็นหน่วยสนับสนุนการผลิต

"Producer จะทำหน้าที่ควบคุมรายการ ทั้งการเตรียมข้อมูล การประสานนัด แหล่งข่าวให้โทรเข้ามาให้สัมภาษณ์ในรายการ การจัดรายการจึงจะสมบูรณ์ และมีทีมงานออกไปในลักษณะเดียวกัน" (กนก รัตน์วงศ์สกุล, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

สำหรับฝ่ายข่าวจะแยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข่าวต่างประเทศ กีฬาและเศรษฐกิจ โดยทำหน้าที่ผลิตข่าวต้นชั่วโมง ให้กับคลื่นมิติข่าว 90.5 ทุกชั่วโมง รวม 16 ครั้ง เริ่มเวลา 06.00-24.00 น. ได้แก่ ข่าวการเมือง สังคม ต่างประเทศ กีฬา และข่าวสั้นธุรกิจทุกครึ่งชั่วโมง รวม 10 ครั้ง เริ่มเวลา 09.30-18.30 น.

ซึ่งในการผลิตข่าวของกองบรรณาธิการข่าววิทยุนี้ จะมีสำนักข่าวเนชั่นสนับสนุนข้อมูลด้านข่าวโดยสำนักข่าวเนชั่น (NNA) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่ให้บริการข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ครอบคลุมข่าวการเมือง และข่าวสายความมั่นคงและอาชญากรรม โดยมีนักข่าวในสายการเมือง 30 คน และสายมั่นคง 12 คน ฝังตัวอยู่ตามแหล่งข่าว แล้วรายงานข่าวใส่ไว้ในระบบ Lan ของเนชั่น ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตะกร้าข่าวที่นักข่าวทุกสื่อในเครือเนชั่น สามารถออนไลน์มาดูและเลือกไปใช้ได้ ตลอดเวลา นอกเหนือจากกองบรรณาธิการของสื่อต่างๆ จะมีผู้สื่อข่าวของตนเองรายงาน

งานข่าวมายังตะกร้าข่าวใบเดียวกัน และพูลข่าวกันหมด ซึ่งหมายความว่า สื่อแต่ละสื่อสามารถทราบได้ว่า สื่อในกลุ่มกำลังเสนอข่าวอะไร

ถึงแม้จะดูเป็นองค์กรใหญ่ในการผลิตสื่อ แต่จากการตรวจสอบพบว่า การจัดตั้งสำนักข่าวเนชั่น (NNA) ในปี พ.ศ. 2539 นอกจากมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการหาข่าว เนื่องจากมีผู้สื่อข่าว ซ้ำซ้อนพื้นที่กันแล้ว ยังเป็นการลดต้นทุนการผลิต ขณะที่จุดเริ่มต้นของวิทยุเนชั่น กองบรรณาธิการข่าววิทยุจะมีผู้สื่อข่าวประจำพื้นที่เอง สามารถรายงานข่าวเข้ากองบรรณาธิการได้โดยตรงแล้ว ยังมีการรายงานด้วยข่าวประกอบเสียงของแหล่งข่าว ทำให้เกิดสีสันของการรายงานข่าว แต่เมื่อมีการพูลข่าวแล้ว ทำให้ไม่สะท้อนถึงความหลากหลายในการนำเสนอ และไม่เน้นภาพของข่าววิทยุที่เสนอข่าวได้อย่างรวดเร็ว และให้เสียงของแหล่งข่าวเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

3. สำนักข่าวจีเอ็นเอ็น เป็นสำนักข่าวขนาดกลาง ก่อตั้งโดยผู้บริหารเดียวกับบริษัทจีจี นิวส์ เนทเวิร์ค ซึ่งบริหารคลื่น Business Radio ทดแทนสำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. ซึ่งมีการถอนหุ้นออกไป โดยทำหน้าที่ผลิตข้อมูลข่าวให้กับ คลื่นข่าว 96.5 MHz Business Radio และ FM 97.5 Public Radio ซึ่งเป็นสถานีในกลุ่ม นอกจากนั้นยังต้องการให้สำนักข่าวจีเอ็นเอ็น เป็นสำนักข่าวที่ก้าวเข้าสู่ธุรกิจฐานข้อมูล (Data Base) เพื่อขายข้อมูลให้กับสื่ออื่นที่สนใจ

การจัดองค์กรของสำนักข่าวจีเอ็นเอ็น มีกำลังคนทั้งสิ้น 36 คน แยกเป็นสายข่าว 5 สายข่าว ได้แก่ การเมือง, เศรษฐกิจ, อาชญากรรมและสังคม, กีฬาและต่างประเทศ โดยแต่ละสายจะมีหัวหน้าข่าว 1 คน และผู้ช่วย 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้เรียบเรียงข่าว (Rewriter)

ไพศาล มังกรไชยา ผู้อำนวยการสำนักข่าวจีเอ็นเอ็น กล่าวว่า รูปแบบของสำนักข่าวจีเอ็นเอ็นจะไม่แตกต่างจากการทำงานในกองบรรณาธิการของหนังสือ โดยเริ่มจากการหาข่าวของนักข่าวในภาคสนาม แล้วส่งข้อมูลไปยังกองบรรณาธิการ เป็นข่าวส่วนกลางโดยเน้นเสียงจริงของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ โดยจะมีฝ่ายข่าวของสถานีนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ข่าวต่างๆ

"เขาดูได้หมด อย่าง 96.5 เขาเป็นลูกค้าเรา เขาสามารถเปิดดูระบบข่าวส่วนกลางได้หมด จะดูข่าวหยาบก่อน Rewrite ก็ได้ เขาเลือกได้หมด"

ไพศาลยอมรับว่าการตั้งสำนักข่าวประเภทนี้มีค่าใช้จ่ายสูงมาก ลำพังฝั่งรายได้จากสถานีวิทยุเดียวก็จะลำบากมาก" ต้นทุนเรื่องกองบรรณาธิการสูง ต่อให้ขยายเวลาข่าวต้น

ชั่วโมงให้สล็อตเต็มเวลายังขาดทุนเลย รูปแบบเดียวที่จะอยู่ได้คือต้องขายข่าวให้หลายสถานี เพื่อให้คุ้มกับค่าใช้จ่าย แนวคิดที่จะทำสำนักข่าวเองแล้วก็ทำคลื่นเอง มันพิสูจน์มาแล้วตลอด 10 ปีที่ผ่านมาว่าอยู่ไม่ได้" (ไพศาล มังกรไชยา, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

4. สำนักข่าวทรินิตี้เรดิโอ เป็นสำนักข่าวที่มีการจัดตั้งองค์กรไม่ซับซ้อน โดยการซื้อข่าวจากสำนักข่าวที่ให้บริการขายข้อมูล ซึ่งสำนักข่าวทรินิตี้เรดิโอซื้อข่าวออนไลน์จากสำนักข่าวไทย แล้วให้ฝ่ายข่าววิทยุของสถานีทำการเรียบเรียงแล้วอ่านทุกต้นชั่วโมง

"ข่าวของเราไม่มีเสียงประกอบ ยกเว้นในบางครั้งที่มีการสัมภาษณ์มากๆ อย่างข่าวจี้ตัวประกัน ก็อาจจะเอาเสียงจากโทรศัพท์มา Hook เข้ามาเพื่อให้เกิดสีสัน แต่จะไม่ทำบ่อย" (ชัชวาลย์ ชื่นพรภักดี, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

2. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสถานีข่าว รูปแบบการจัดตั้งองค์กรที่บริหารสถานีวิทยุข่าวจะมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับนโยบายในการนำเสนอข่าวและรายการ

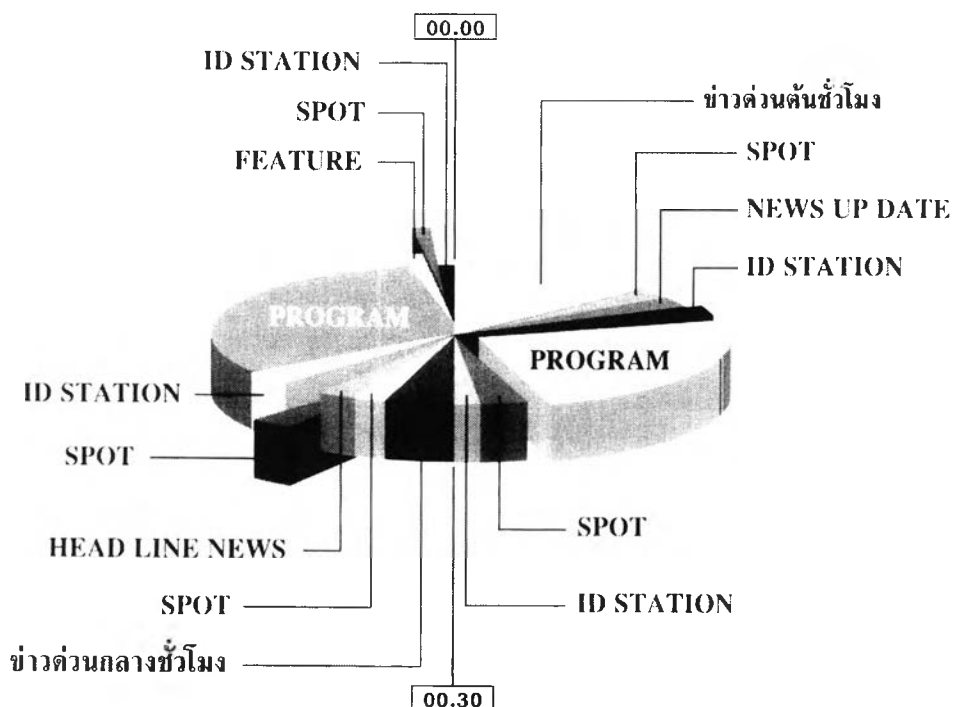
องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสถานีข่าวประกอบด้วย

1. ฝ่ายข่าววิทยุ เป็นฝ่ายที่นำข่าวที่ได้มาจากสำนักข่าว มาเรียบเรียง ตัดต่อเสียงประกอบ เพื่อนำไปออกอากาศเป็นข่าวต้นชั่วโมง หรือข่าวกลางชั่วโมง

ในแต่ละสถานีวิทยุข่าว จะให้ความสำคัญกับฝ่ายข่าววิทยุไม่เท่ากัน Business Radio 96.5 MHz จะมีฝ่ายข่าววิทยุทั้งหมด 6 คน ซึ่งนอกจากจะคัดเลือกและเรียบเรียงพร้อมกัน ตัดต่อ เสียงเพื่อนำออกอากาศในรูปของข่าวต้นชั่วโมงแล้ว นโยบายของสถานีต้องการให้มีการนำเสนอข่าวติดต่อกันตลอดชั่วโมง โดยกำหนดให้มีการเสนอข่าวรวมชั่วโมงละ 4 ครั้ง โดยเป็นข่าวต้นชั่วโมง ที่ถ่ายทอดจาก อ.ส.ม.ท. แล้ว ยังมีข่าวกลางชั่วโมงที่รับข่าวจากสำนักข่าว GNN และข่าวสั้น (News Up Date) โปรยหัวข่าว (Head Line News) ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายข่าววิทยุของสถานีที่ เป็นผู้ดำเนินการ รวมทั้งการเป็นผู้ประกาศข่าว และเตรียมข้อมูลด้านข่าวเพื่อสนับสนุนการจัดรายการข่าวของสถานี

"ในความเป็นคลื่นข่าว ตั้งแต่เข้าย่านกลางคืนจะมีความแตกต่างกัน แต่สิ่งที่ยืนพื้นตลอดทั้งวันคือ ต้องมีข่าวตลอดเวลา เป็นข่าวที่รายงานสถานการณ์ให้ข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟังได้ Updateเหตุการณ์" (दनัย เอกมหาสวัสดิ์, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

ผังเวลาการเสนอข่าวใน 1 ชั่วโมง Business Radio FM 96.5 MHz

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ ดนัย เอกมาหสวัสดิ์

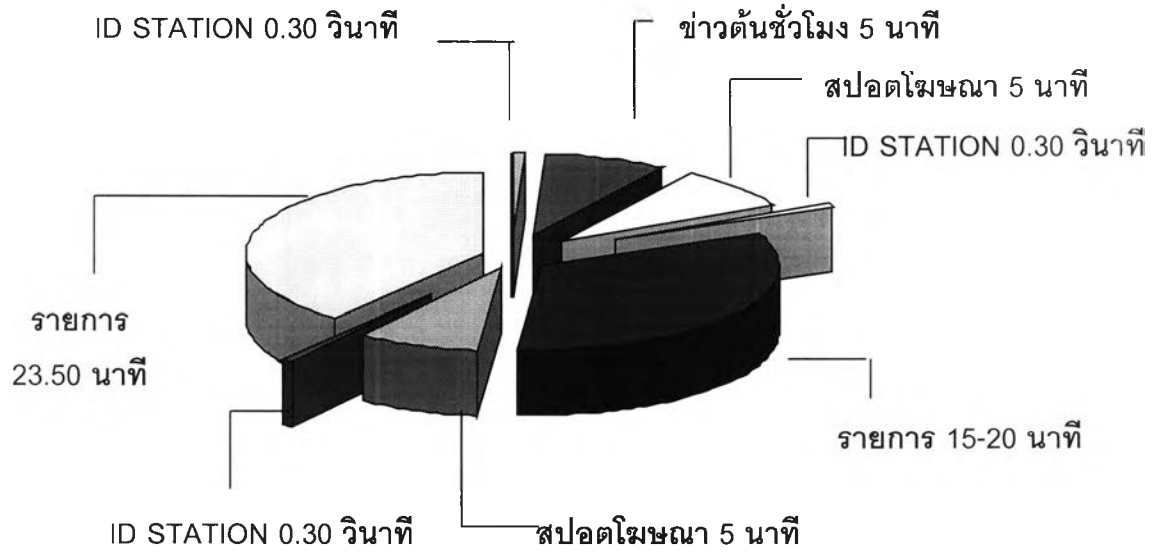
Trinity Radio 97.0 MHz จะมีฝ่ายข่าววิทยุเช่นกัน โดยทำหน้าที่รับข่าวออนไลน์จาก สำนักข่าวไทย ซึ่งทางสถานีรับเป็นสมาชิกนำมาเรียบเรียงแล้วอ่านออกอากาศเป็นข่าวต้นชั่วโมง ในนามสำนักข่าวทรินิตี้เรดิโอ รวมทั้งทำหน้าที่ผลิตรายการสรุปข่าว ในเวลา 20.30-22.30 น. ทุกวัน

ขณะที่ News & Talk FM 101.0 MHz และ มิติข่าว 90.5 MHz ไม่มีฝ่ายข่าววิทยุ เนื่องจากจ้างบุคคลภายนอกผลิตและดำเนินการให้ โดยมีข้อนำสังเกตคือ ทั้งสองสถานี ชื่อของสำนักข่าวจะไม่ใช้ชื่อเดียวกับชื่อสถานี โดย News & Talk จะเป็นสำนักข่าวไทยเรดิโอนิวส์ ขณะที่ มิติข่าว 90.5 จะเป็นศูนย์ข่าวเนชั่น

ซึ่ง Trinity Radio และ News & Talk จะทำเสนอข่าวในรูปแบบของข่าวต้นชั่วโมง ขณะที่ มิติข่าว 90.5 มีการเสนอข่าวต้นชั่วโมง โดยใช้ชื่อว่า ข่าวสั้นทันเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการรายการข่าวการเมือง, สังคม, ต่างประเทศ และข่าวกลางชั่วโมง ใช้ชื่อว่า Business Hot News ซึ่งเป็นการรายงานข่าวเศรษฐกิจและตลาดหลักทรัพย์

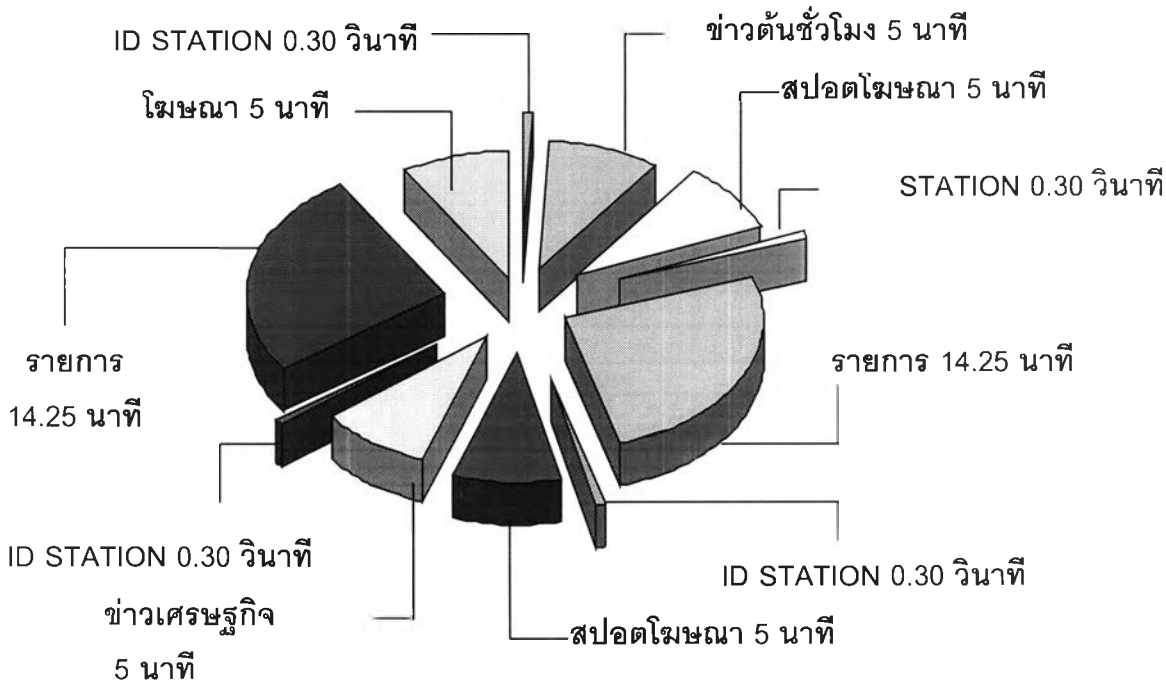
ผังเวลาการเสนอข่าวใน 1 ชั่วโมง

Trinity Radio FM 97.0 MHz / News & Talk FM 101.0 MHz

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ ยงยุทธ พุพงษ์ศิริสัมพันธ์, ผู้จัดการ บุนนาค

ผังเวลาการเสนอข่าวใน 1 ชั่วโมง มิติข่าว 90.5 FM 90.5 MHz

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ กนก รัตนวงศ์สกุล

2. ฝ่ายรายการ ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการผลิตรายการ ติดต่อบุคคลสำคัญเพื่อเข้ารายการ รวมทั้งการผลิต รวมทั้งการผลิตสคริปต์เพื่อใช้ในรายการ

จากการศึกษาพบว่า สถานีวิทยุข่าวไม่ได้ใช้ฝ่ายรายการให้ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการแต่อย่างใด ยกเว้นในกรณีของวิทยุเนชั่น ซึ่งออกอากาศทาง มิติข่าว 90.5 MHz ที่ฝ่ายรายการจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ เช่น กนก รัตนวงศ์สกุล ดำเนินรายการเก็บตกจากเนชั่น

นอกจากนั้น สถานีวิทยุข่าวจะใช้ฝ่ายรายการในงานด้านประสานงานมากกว่าการผลิตรายการ "เป็น Programme Co-ordinator มากกว่า โดยจะรับผิดชอบในรายการที่ต้องมีการสัมภาษณ์สด หรือกรณีการเปิดสายแสดงความคิดเห็น Programme Co ต้องรู้ว่ารายการนี้มีสัมภาษณ์ที่ประเด็น ก็เรื่อง ก็คน จากนั้นก็นัดแนะคนให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าสัก 1-2 ชั่วโมงก่อนออกอากาศ จากนั้นก็ช่วยเตรียมประเด็นคำถามที่จะสัมภาษณ์ ซึ่งหากผู้ดำเนินรายการเป็นคนมีประสบการณ์กับงานข่าวอยู่แล้ว เรื่องประเด็นก็ไม่ต้อง โดยต้องมีการเตรียมบุคคลสำรองไว้ด้วย เผื่อกรณีฉุกเฉิน อย่างโทรศัพท์ติดต่อกันไม่ได้ หรือเบี้ยวไปเฉยๆ และสุดท้ายเตรียมข้อมูลข่าวจากสำนักข่าวเอาไว้ กรณีฉุกเฉินในระหว่างการจัดรายการ ก็ใช้ข้อมูลข่าวเหล่านี้เป็นชุดเครื่องมือฉุกเฉิน แล้วก็คอยเฝ้ารายการระหว่างที่จัดมีเรื่องฉุกเฉินอะไรจะได้ช่วยเหลือกัน อย่างมีข่าวด่วนเข้า

มา ก็ต้องเป็นคนให้สัญญาเข้ามา" (ชัยวัฒน์ วิวัฒน์นะ ผู้ดำเนินรายการจับชีพจรข่าว, สัมภาษณ์, พฤษภาคม 2543)

3. ฝ่ายการตลาด เป็นหน่วยงานหลักของสถานีในการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานีวิทยุข่าว โดยเอกชนที่รับสัมปทานจากรัฐหรือรัฐวิสาหกิจจะมีฝ่ายหารายได้ในรูปแบบต่างๆ แบ่งแยกชัดเจน ยกเว้น News & Talk FM 101.0 MHz ซึ่งมีบริษัทอินดี้ มีเดีย เป็นผู้รับสัญญาสัมปทาน แต่ให้บริษัท ทีมีวัน พลัส จำกัด ทำหน้าที่ฝ่ายการตลาด

หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับประจำวันที่ 25 มีนาคม 2542 รายงานเบื้องหลังกรณีการตั้งบริษัท ทีมีวัน พลัส จำกัดว่า น่าจะเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจเนื่องจากมีเดียพลัสมีหนี้สินสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งค่าเวลาและค่าอุปกรณ์ การตั้งบริษัทใหม่เพื่อรับบริหารคลื่น News & Talk FM 101.0 MHz ต่อจากมีเดียพลัส ในเชิงธุรกิจต้องอยู่รอดได้แน่ เพราะไม่มีหนี้สิน ขยายโฆษณาได้ก็จ่ายค่าเวลาให้มีเดียพลัส ส่วนมีเดียพลัสก็ไม่มีรายได้มีแต่หนี้สิน ในที่สุด ก็ต้องปิดกิจการไปโดยปริยาย

การจัดรูปแบบรายการ

การจัดรูปแบบรายการเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการสถานีวิทยุข่าว เนื่องจากจะเป็นการกำหนดตลาดของผู้ฟัง รวมทั้งเป็นโครงในการดำเนินการสถานี ในปัจจุบันสถานีวิทยุทั่วไปซึ่งรับสัมปทานจากรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ จะจัดรูปแบบรายการเป็นลักษณะรูปแบบเดียวทั้งสถานีหรือที่เรียกว่า Format Station เช่น ถ้ากำหนด Format รายการวิทยุเป็นข่าวและสาระทั้งสถานีก็จะเป็นรายการข่าวและสาระทั้งหมด การกำหนด Format Station เป็นที่นิยม เนื่องจากเป็นรูปแบบที่สามารถกำหนดผังรายการได้ตามที่ต้องการ ขณะเดียวกัน สามารถหารายได้จากค่าโฆษณาได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยสามารถกำหนดจุดตำแหน่งในการลงโฆษณาได้ ซึ่งเหมาะกับธุรกิจวิทยุกระจายเสียงที่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการทำสัญญาสัมปทานที่สูงอย่างในปัจจุบัน

दनัย เอกมหาสวัสดิ์ กรรมการผู้จัดการ จีจีนิวส์ เน็ทเวิร์ค และผู้ดำเนินรายการเจาะลึกทั่วไทย Inside Thailand ทาง Business Radio FM 96.5 MHz อธิบายความคิดในการจัดรูปแบบรายการของ Business Radio ว่า รูปแบบรายการต้องสะท้อนถึงการนำเสนอของคลื่นวิทยุ ซึ่ง Business Radio กำหนดรูปแบบว่า ต้องเป็นการรายงานข่าวสารและสถานการณ์ที่เต็มรูปแบบ เพื่อให้ครอบคลุมทุกการตัดสินใจ

"คำว่าเต็มรูปแบบ ในความหมายของเรา ก็คือไม่ว่าเวลาไหนก็ต้องมีข่าวเป็นลึนยืนพื้นเมื่อรูปแบบเราชัด รายการของสถานีก็จะเห็นว่ามีกรเสนอข่าวในแต่ละชั่วโมง จำนวน 4

ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นเวลาไหนก็ตาม คุณเปิดช่องข่าวเราไว้ จะได้รับการ Update ข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา"

ขณะเดียวกัน ก็จะเชื่อมการรายงานข่าวต่างๆ ด้วยรายการข่าวซึ่งนำเสนอวันละ 2 ช่วง "อย่างเช่น ในรายการเจาะลึกทั่วไทย Inside Thailand เราเล่นเรื่องอะไร วันนั้นฝ่ายข่าววิทยุก็จะติด ตามรายงานข่าวเป็นระยะๆ พอตกเย็นก็จะสรุปว่า เหตุการณ์จนถึงเย็นมีความคืบหน้าอย่างไร ในรายการจับชีพจรข่าว เรียกว่าตอนเช้าเปิดประเด็น กลางวันก็ตามประเด็น ตกเย็นก็สรุปประเด็น"

ขณะที่สถานีวิทยุข่าวอื่นๆ การจัดรูปแบบรายการไม่ได้เชื่อมเนื้อหาระหว่างข่าวกับรายการเข้าด้วยกัน เนื่องจากไม่มีฝ่ายข่าวทั้งสำนักข่าวและข่าววิทยุที่จะสนับสนุนข้อมูลและการรายงานข่าวอย่างต่อเนื่อง รูปแบบรายการจึงแยกเป็นชิ้นแล้วนำมาต่อกัน มีข่าวต้นชั่วโมงเป็นตัวร้อยรายการทั้งหมดเข้าด้วยกัน โดยใช้พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของคนกรุงเทพฯ เป็นตัวกำหนดเนื้อหารายการ

รูปแบบรายการของ Business Radio จึงพยายามให้คนฟังแค่คลื่นไว้ช่องเดียวเพื่อติดตามสถานการณ์ข่าว ขณะที่สถานีวิทยุข่าวอื่นๆ จะให้ความสำคัญกับผู้ดำเนินรายการ เพราะสามารถดึงเรตติ้งคนฟังได้

"การ Report ข่าวที่เกิดขึ้น บางที่มันมีไม่พอ แล้วบางที่มันก็ไม่มีอะไรน่าสนใจเกิดขึ้นแล้ว จะเป็นรูปแบบที่น่าเบื่อมาก ต้องเข้าใจว่าคนฟังวิทยุจะมีพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ก็คือจะติดคนรายงาน วิทยุเป็นสื่อที่ใกล้ชิดตัว นอกจากจะได้ข้อมูลข่าวสารแล้ว ความใกล้ชิดระหว่างคนจัดคนฟังมันมีสูง อย่างคลื่นพวกวิทยุรุ่น สังเกตดูคนฟังจะชอบดีใจ นอกเหนือที่ชอบรูปแบบเพลงแล้ว ก็จะติดใจดีใจ ประเภทมีดีใจในดวงใจ อย่างคลื่น Talk ตอนนี้มีแล้ว มีคนติดวีระ (วีระ ธีรภัทร ผู้ดำเนินรายการคุยเฟื่องเรื่องเงินทอง News & Talk FM 101.0 MHz) อันนี้คือสิ่งที่มันดี เป็นรสชาติ (ยังยุทธ์ ฟุพงษ์ศิริพงษ์, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

"รูปแบบรายการของ Trinity จะเป็นขวัญใจผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันก็เป็นขวัญใจวัยรุ่นไปในตัว โดยใช้เวลาเป็นตัวแบ่งแยก อย่างเวลาดีๆ ก็จะเป็นรายการ Sport on line ซึ่งเป็นรายการเปิดสาย วัยรุ่นนิยมกันมาก ขณะที่เวลาช่วงบ่ายๆ เป็นรายการคุณวีระ คนนี้เขามีแฟนประจำมากที่สุดทีเดียว ขณะที่รายการเกี่ยวกับครอบครัว เรตติ้งสูงมากเลย" (ชัชวาลย์ ชื่นพรภักดี, สัมภาษณ์, เมษายน 2544)

ผังรายการ

จากการศึกษาผังรายการ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำหนดเวลาการออกอากาศของแต่ละสถานีพบว่าไม่แตกต่างกันนัก โดยในช่วงเช้ามีดจะเป็นการ Update คนฟัง โดยการสรุปข่าว จากหน้าหนังสือพิมพ์เพื่อให้รับรู้สถานการณ์ประจำวัน ได้แก่รายการ มิติข่าวเช้านี้ เมืองไทย เช้านี้เปิดประเด็นข่าว อรุณสวัสดิ์ 101

ในช่วงสายจะเป็นรายการวิเคราะห์ข่าว ซึ่งเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ และสัมภาษณ์ประเด็นข่าวที่ผู้ดำเนินรายการเห็นว่าเป็นเรื่องที่คนฟังควรรับรู้จากผู้ตกเป็นข่าว หรือขยายความจากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ได้แก่ รายการเก็บตกจากเนชั่นภาคเช้า, เจาะลึกทั่วไทย Inside Thailand, ข่าวยามเช้า, เพื่อบ้านเมืองของเรา รวมทั้งรายการที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ เช่นรายการเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ฯ

ช่วงกลางวันจะเป็นการสรุปข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเช้า เพื่อ Update คนฟังอีกครั้ง

ในช่วงบ่ายจะเป็นรายการสาระความรู้ เช่น รายการเกี่ยวกับกฎหมาย, เกษตร, ไอที คอมพิวเตอร์

ในช่วงเย็นจะเป็นรายการข่าวอีกครั้งเพื่อรายงานความเคลื่อนไหวล่าสุด พร้อมกับสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายการจับข่าวมาคุย, รายการจับชีพจรข่าว, รายการประเด็นข่าววันนี้, รายการเก็บตกจากเนชั่น

ในช่วงค่ำจะเป็นรายการสรุปข่าว, รายการเกี่ยวกับการเปิดสายรับฟังความคิดเห็นของผู้ฟัง ได้แก่ รายการเปิดประเด็น, รายการเกาะรอยข่าว

ในช่วงดึก จะเป็นรายการเพื่อการพักผ่อน เป็นรายการหลากหลาย อาทิ รายการเพลง

เปรียบเทียบรูปแบบผังเวลา/รายการสถานีวิทยุข่าว

เวลา จันทร์ – ศุกร์	90.5 MHz	96.5 MHz	100.5 MHz	101.0 MHz	97.0 MHz
05.00-05.30	ดนตรีเร็กซ์	เมืองไทยเช้านี้	พลังชีวิต	โลกยามเช้า	ข่าวจากกรม ประชาสัมพันธ์
05.30-06.00	มิติข่าวเช้านี้				เปิดประเด็นข่าว
06.00-06.30			BBC ภาษาไทย		
06.30-07.00					
07.00-07.30	ถ่ายทอดข่าวจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย (สวท.)				
07.30-08.00	มิติข่าวเช้านี้	เจาะลึกทั่วไทย Inside Thailand	ก้าวทันข่าว (1)	ข่าวยามเช้า	เพื่อบ้านเมือง ของเรา
08.00-08.30	เก็บตกจาก เนชั่นภาคเช้า		ก้าวทันข่าว (2)		
08.30-09.00			ซีพีพรเศรษฐกิจ	คุยเพื่อเรื่องเงิน	
09.00-09.30			จับซีพีพรโลก		
09.30-10.00	สายตรงจาก ห้องค้า	ชั่วโมงทำงาน ชั่วโมงทำเงิน	ซีพีพรเศรษฐกิจ	ธุรกิจสนทนา	ทิศทางการลงทุน
10.00-10.30	ส่องโลกธุรกิจ		แวดวงการศึกษา		
10.30-11.00			โลกสื่อสาร	โลกธุรกิจ	รักลูก
11.00-11.30					
11.30-12.00					
12.00-12.30	เนชั่น เนทเวิร์ค	ข่าวจาก อ.ส.ม.ท.	ข่าวเที่ยงวันทั่ว ประเทศ	สรุปข่าวภาคเช้า	ถ่ายทอดข่าวจาก สถานีวิทยุแห่ง ประเทศไทย
12.30-13.00		เบื้องหลังคน เบื้องหลังข่าว	สนทนาพาทีวิถี ไทย	หมายเหตุเศรษฐกิจ	
13.00-13.30	เพื่อนคิดมิตร กฎหมาย	เติมเต็มวิสัย ทัศน์	โลกหนังสือ	ประกายความคิดกับ ธุรกิจ SME	คุยกันจันทร์-ศุกร์ วีระ ธีรภัทร
13.30-14.00				ล้ำธุรกิจ SME	
14.00-14.30	โฉมหน้าสภาใหม่		คนรักสวน	101 World Wide Wave	
14.30-15.00					
15.00-15.30	วันนี้ที่ กทม.	เกาะติด เศรษฐกิจโลก	รายงานยานยนต์	เวลากาแฟ	
15.30-16.00					
16.00-16.30	ก้าวทันธุรกิจ	จับซีพีพรข่าว	MCOT.NET	โฟกัสตลาดหุ้น	คุยเพื่อเรื่องหุ้น
16.30-17.00	จับข่าวมาคุย		ประเด็นข่าววันนี้ (1)	ถ่ายทอดรายการ ใจถึงใจ	ติดตามข่าว
17.00-17.30					
17.30-18.00					
18.00-18.30	จับซีพีพรโลก	จับซีพีพรข่าว	คว้าข่าวมาคุย	101 จับประเด็นข่าว	ติดตามข่าว
18.30-19.00					
19.00-19.30	ถ่ายทอดข่าวจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย (สวท.)				

เปรียบเทียบรูปแบบผังเวลา/รายการสถานีวิทยุข่าว (ต่อ)

เวลา จันทร์ – ศุกร์	90.5 MHz	96.5 MHz	100.5 MHz	101.0 MHz	97.0 MHz	
19.30-20.00	เก็บตกจากเนชั่น	News Hi-Light	ข่าวจาก BBC กรุงลอนดอน	คุยเฟื่องเรื่องข่าว	BBC ภาษาไทย	
20.00-20.30	เก็บตกจากเนชั่น	เปิดประเด็น	ก้าวทันโลกกับ 100.5	Nation Entrance	ข่าวจาก สวท.	
20.30-21.00	เทคโนโลยีเพื่อการ กีฬา		คุยกันหลังข่าว (1)		เกาะรอยข่าว	
21.00-21.30	ดนตรีรัตติกาล		คุยกันหลังข่าว (2)			
21.30-22.00			MCOT.NET			Sport Online
22.00-22.30	ผู้ที่ไป จาก อ.ส.ม.ท.					
22.30-23.00						
23.00-23.30	ข่าวเด่นรอบวัน	Dance FM	Thaicybertrad e. net	เทป Rerun - World Wide Wave - 101 จับประเด็นข่าว - คุยเฟื่องเรื่องข่าว		
23.30-24.00			100.5 วาไรตี้			
24.00-00.30	เพื่อนรัตติกาล				นิทานเที่ยงคืน	
00.30-01.00	เพื่อชีวิตและ บันเทิง (รายการเพลง)					
01.00-01.30						
01.30-02.00						
02.00-02.30						
02.30-03.00						
03.00-03.30						
03.30-04.00						
04.00-04.30						
04.30-05.00						

ที่มา : จากการรวบรวมของผู้วิจัย

โดยธรรมชาติแล้ว คนเราตื่นขึ้นมาก็ต้องการ Update ตัวเองเพื่อการเริ่มต้นชีวิตในวันใหม่ พอดตกสายบางส่วนอยู่บ้าน บางส่วนอยู่ที่ทำงาน ช่วงเวลานี้ก็เหมือนกับเราอ่านหนังสือพิมพ์ พออ่านข่าวหน้าหนึ่งเสร็จ ก็อ่านคอลัมน์หน้าใน อ่านบทความ ปกิณกะ พอดตกเย็นก็จะเป็นอีกอารมณ์หนึ่ง ก็ต้องการการสรุปสถานการณ์ อยากรู้ว่าวันนี้เกิดอะไรขึ้นมาบ้าง อันนี้เรากำหนดจากพฤติกรรมคนฟัง รายการที่กำหนดขึ้นต้องสอดคล้องกับเวลาด้วย ไม่ใช่เอาสาระที่ไม่ได้เกาะ

ติดสถานการณ์เลยมาไว้ตอนเช้า แล้วเอารายการที่เกาะติดสถานการณ์ไปไว้ตอนสาย ตอนบ่าย มันก็ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของคน" (दनัย เอกมหาสวัสดิ์, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

ผู้ดำเนินรายการ

สถานีวิทยุข่าวทุกสถานีให้ความสำคัญกับผู้ดำเนินรายการเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้นำเสนอเนื้อหาและรูปแบบของรายการไปเสนอกับผู้ฟังที่บ้าน บางสถานีให้ความสำคัญเท่ากับการกำหนดรูปแบบรายการ ขณะที่บางสถานีให้ความสำคัญ มากกว่ารูปแบบรายการ

"ผมว่า ถ้าคุณวาง Format หรือวางกำหนดผังรายการได้ตรงกับความต้องการของผู้ฟัง คุณก็จะสามารถเกี่ยวเรตติ้ง มันก็จะมีโฆษณาเข้ามาเอง เราไม่เอาคนจัดมากำหนดรายการ เราจะเอาความคิดเอารูปแบบเอาผังมาเป็นตัวกำหนดคน เพื่อหาคนที่เหมาะสมสอดคล้องกับสิ่งที่เราจะเสนอ"(दनัย เอกมหาสวัสดิ์, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

"ผมว่าคนจัดมีความสำคัญกับรายการ อย่างผมจัดสายตรงจากห้องข่าวกับสรยุทธ (สรยุทธ สุทัศนะจินดา) ก็เป็นสายตรงจากห้องข่าวในแบบของกนก-สรยุทธ หากเปลี่ยนคนจัดก็ไม่ใช้" (กนก รัตน์วงศ์สกุล, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

"รายการตอบปัญหาของคุณวีระ (วีระ ธีระภัทร) ในช่วงบ่ายเป็นรายการที่มีเรตติ้งสูงสุดในสถานีวิทยุข่าวด้วยกัน หากเป็นรายการตอบปัญหาเหมือนกันแต่ไม่ใช่คุณวีระ ก็ไม่แน่ว่าจะมีเรตติ้งสูงแบบนี้" (ชัชวาลย์ ชั้นพรภักดี, สัมภาษณ์, อ่างแล้ว)

ผู้ดำเนินรายการจึงเปรียบเสมือนแม่เหล็กของสถานี ที่จะทำให้อายการได้รับความสนใจ โดยนักจัดรายการส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลภายนอกที่สถานีว่าจ้างมาให้ดำเนินรายการ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ อาทิ

วีระ ธีระภัทร ผู้ดำเนินรายการ "คุยเฟื่องเรื่องเงิน" ทาง News & Talk FM และรายการ "คุยกันจันทร์-ศุกร์กับ วีระ ธีระภัทร" ทาง Trinity Radio FM 97.0 MHz เป็นนักหนังสือพิมพ์ นักวิเคราะห์ตลาดเงินตลาดทุน คอลัมนิสต์อิสระประจำหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ

สมชาย มีเสน ผู้ดำเนินรายการ "เพื่อบ้านเมืองของเรา" ทาง Trinity Radio FM 97.0 MHz เป็นบรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์แนวหน้า

ดนัย เอกมหาสวัสดิ์ ผู้ดำเนินรายการ "เจาะลึกทั่วไทย Inside Thailand" ทาง Business Radio FM 96.5 MHz อดีตนักข่าวและอดีตบรรณาธิการ ซึ่งผ่านงานหนังสือพิมพ์มาร่วมยี่สิบปี

นักจัดรายการดังกล่าว จะมีค่าตัวในการจัดรายการสูง ตั้งแต่ชั่วโมงละ 600 บาท ไปถึงจนหลักพัน ขึ้นอยู่กับความนิยม และการเป็นขวัญใจคนฟัง ซึ่งสถานีวิทยุที่มีนักจัดรายการจำนวนมากก็จะมีค่าใช้จ่ายสูงเป็นเงาตามตัว

"ค่าผู้จัดจะเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงสำหรับวิทยุคลื่นข่าว ยกตัวอย่างถ้าคุณทำคลื่นเพลงนะ วันหนึ่ง 24 ชั่วโมง คุณใช้ 3 ชั่วโมงต่อคนจัด 1 คน ก็ใช้ประมาณ 8 คน ต้นทุนคุณไม่มีอะไร ก็มีแค่แผ่นซีดี ซึ่งส่วนใหญ่คุณได้มาฟรีมาเปิด 8 คนที่จัด ตีเสีย 30 วัน 90 ชั่วโมง คุณให้ชั่วโมงละ 300 บาท เดือนหนึ่งก็ 27,000 บาท นี่ถือว่าสูงแล้วนะ สำหรับชั่วโมงละ 300 บาท แต่คนจัดคลื่นข่าวบางคน ชั่วโมงละ 1,000 บาท ในปัจจุบันคนดังๆ บางคนไม่อยู่ต้อง 2,000 บาท อาจารย์เจิมศักดิ์นี้ชั่วโมงละ 2,500 บาท" (ยงยุทธ พุ่มพงศ์ศิริพันธ์, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

การใช้เทคโนโลยี

ในสถานีวิทยุกระจายเสียง การใช้เทคโนโลยีมีจุดประสงค์เพื่อขยายพื้นที่ในการรับสัญญาณ มีเดียพลัสในสมัยที่ยังบริหารคลื่นข่าว 101.0 MHz News & Talk FM ได้อาศัยเทคโนโลยี ด้าน Network ขยายเครือข่ายถ่ายทอดสัญญาณไปยัง 35 สถานี ครอบคลุมพื้นที่กว่า 70 จังหวัด ในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งนอกจากจะทำให้ มีเดียพลัส ก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในวงการวิทยุข่าว สามารถส่งกระจายเสียงได้ทั่วประเทศ เช่นเดียวกับเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) แล้ว ยังทำรายได้จากค่าโฆษณาได้สูงถึง 150 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2539 (ผู้จัดการ, 23 มิถุนายน พ.ศ.2540) เนื่องจากเป็นระบบ Network ทำให้สามารถจัดเก็บค่าโฆษณาได้สูงกว่าค่าโฆษณาทั่วไป

แต่ภายหลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจชะงัก สถานีวิทยุประสบปัญหาขาดทุนจากอัตราค่าโฆษณาที่ลดลง ทำให้ มีเดียพลัส ซึ่งมีต้นทุนสูงในการดำเนินการต้องยุติการทำระบบ Network เนื่องจากประสบปัญหาขาดทุน เช่นเดียวกับวิทยุเนชั่น ซึ่งเคยทำระบบส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมไปยังสถานีวิทยุในต่างจังหวัด ซึ่งสามารถครอบคลุมพื้นที่กระจายเสียงได้ถึง 90% ของพื้นที่ ก็ต้องยุติลงเนื่องจากประสบปัญหาขาดทุน เพราะไม่มีโฆษณาลงเนื่องจากมีราคาขายที่แพงกว่าปกติถึง 3 เท่า

"Network มันเป็นความคิดหลังจากที่เราเห็นว่าคลื่นข่าวมันได้รับความนิยม เราก็เลยคิดว่ามันไม่น่าจะทำให้แค่คนกรุงเทพฯ ฟังวิทยุเป็นสื่อที่นำเสนอข่าวสารได้เร็วกว่าสื่ออื่น เราก็เลยคิดว่าถ้าเราทำให้คนต่างจังหวัดฟัง มันจะมีวิธีไหนบ้าง มันก็มีวิธีเดียว ก็คือต้องนำข้อมูลทั้งหมดที่ออกอากาศในกรุงเทพฯ ยิ่งผ่านดาวเทียมหรือจะส่งผ่านสายโทรศัพท์ก็แล้วแต่ คุณต้องมีสถานีในต่างจังหวัดอยู่จำนวนหนึ่ง ที่เมื่อได้รับสัญญาณก็เอาออกเผยแพร่ในพื้นที่นั้น ในปีนั้นเราจับ (ประมูล) สถานีของกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่สัก 40 สถานีได้ เราก็เลยเอาสัญญาณคลื่น 101 ที่เราออกในกรุงเทพฯ ขึ้นดาวเทียมไปต่างจังหวัด คนฟังมากขึ้น ฐานโฆษณาก็กว้างขึ้น รายได้ก็มากตามเหมือนกับทำโทรทัศน์ท้องถิ่นกับช่อง 7 สี แนนอนเรตตั้งสูงขึ้นไปมาก แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ ต้นทุนมันสูงขึ้น เพราะว่าคุณต้องไปเช่าสถานีอีก 30-40 แห่ง แต่ละแห่งก็มีค่าเช่า 3-4 แสนแล้วแต่บวกรวมแล้วก็ 5-6 ล้านบาท ถ้าเศรษฐกิจมันดีขายโฆษณาได้เยอะ แต่เราทำได้ปีกว่าๆเอง" (ยงยุทธ พูพงศศิริพันธ์, สัมภาษณ์, อ้างแล้ว)

อีกเทคโนโลยีหนึ่งที่สถานีวิทยุข่าวใช้กันอย่างแพร่หลาย ก็คือระบบโทรศัพท์ ซึ่งเมื่อนำมาผนวกกับการกระจายเสียงทำให้มนุษย์สามารถสื่อสารได้สองทาง วิทยุกลายเป็นสื่อที่สามารถตอบโต้กันทันที และสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในทุกระดับสังคม

โทรศัพท์ในระบบ Phone In นั้น สถานีวิทยุข่าว ใช้สำหรับการสัมภาษณ์บุคคลออกอากาศและสำหรับการเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาสอบถาม หรือแสดงความคิดเห็น ทำให้สถานีวิทยุข่าวมีเสน่ห์และดึงดูดผู้รับได้มากกว่าสื่ออื่น ตอบสนองและให้โอกาสที่เท่าเทียมในการติดต่อและแสดงความคิดเห็น โดยระบบ Phone In ของวิทยุข่าวเป็นระบบ Telephone Hybrid ซึ่งสามารถรับสายพร้อมกันได้หลายสาย และสามารถตอบโต้พร้อมกันได้หลายทาง

แผนการตลาด

สถานีวิทยุเป็นกิจการสื่อสารมวลชนที่พึ่งรายได้จากโฆษณา ซึ่งรูปแบบความสัมพันธ์เพื่อสร้างกิจกรรมทางการตลาดในอันที่จะสร้างการเติบโตของสถานี จึงขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสถานีกับผู้ลงโฆษณา หรือเอเยนซี มากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างคนฟังกับผู้ดำเนินรายการ

ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ ในสมัยที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการบริษัท มีเดียพลัส จำกัด (มหาชน) ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539 ว่า

"วิทยุต่างกับโทรทัศน์ตรงที่ว่า หลายกรณีขึ้นอยู่กับความรู้สึกของเอเยนซี ว่าเขารู้สึกอย่างไร ยกตัวอย่าง คลื่น ก. เราคิดว่าดีนะ หรือคลื่นนี้ก็น่าฟัง เอเยนซีบอกไม่น่าฟัง ฉันไม่เห็นจะน่าฟังตรงไหน คือมันกลายเป็นเรื่องระหว่างเอเยนซีกับเรา มากกว่าเรากับผู้ฟัง เพราะว่าถ้ามันไม่ใช่เงินของเรา เราก็ต้องฟังเอเยนซี ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้ ถ้าเขาไม่ชอบ เขาก็ไม่ลงโฆษณา ต่อให้คนชอบแค่ไหนเราก็บอกเขาไม่ได้ว่ารายการนี้คนชอบนะ ประการที่สองคือ คนไทยยังเป็นแนวโน้มชอบฟังอะไรที่สะใจ บางครั้งเรานึกว่ารายการนี้ดีมากเลยนะ แต่ไม่สะใจ คนก็ไม่ฟัง คุณจัดรายการที่เป็นกลาง จัดรายการที่เรียบง่าย คนก็ไม่ชอบ นี่ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่ง"

แผนการตลาดของวิทยุข่าว จึงมุ่งเน้นการจัดทำกิจกรรมเสริม เนื่องจากสามารถใช้เป็นเครื่องเสริมจุดขายให้เป็นที่ยอมรับแก่เอเยนซีและง่ายในการทำตลาดครั้งต่อไปแล้ว ยังสามารถสำรวจความนิยมของผู้ฟังได้อีกทางหนึ่งด้วย แผนการตลาดส่วนใหญ่จะเป็นการจัดสัมมนาต่างๆ เพื่อให้ผู้ฟังเข้ามาร่วม โดยมีสปอนเซอร์สนับสนุนการจัดกิจกรรมดังกล่าว

การบริหารเงินทุน

ด้วยต้นทุนมหาศาลในการดำเนินการสถานีวิทยุข่าว ซึ่งแม้ว่าจะไม่มีการเปิดเผยตัวเลข ไม่ว่าจะป็นรายรับหรือรายจ่ายของการดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา ขณะเดียวกันการบริหารจัดการ สถานีวิทยุข่าวมีความเสี่ยงสูงในความไม่มั่นคงของการรับสัมปทาน

การบริหารเงินทุนของสถานีวิทยุข่าว จึงอยู่ที่การบริหารต้นทุนการผลิตข่าวและการดำเนินการโดยที่มีเงินสนับสนุนจากผู้ลงโฆษณาเท่านั้น จึงได้รับผลกระทบตามการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้ง่าย

